

THE VOICE OF SLOVENIA

novice in zanimivosti iz slovenije, o slovincih v avstraliji in po svetu
news from slovenia, about slovenians in australia and around the world

ZA OBSTOJ SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE - ZA ŽIVLJENJE SLOVENSKE SKUPNOSTI V AVSTRALIJI - ZA VSE SLOVENCE!

Leto 9 / št. 168 Maj 2001 Cena: \$ 5.00

Sydney - Australia

http://www.glasslovenije.com.au

ODLIKOVANJE
ALFREDU
BREŽNIKU,
SLOVENSKEMU
ČASTNEMU
KONZULU V
AVSTRALIJI IN
ATAŠEJU NAŠE
OLIMPIJSKE
REPREZENTANCE

Alfred Brežnik in predsednik RS Milan Kučan

Ljubljana, 22. maj 2001

Alfredu Brežniku, častnemu generalnemu konzulu Republike Slovenije v Avstraliji, je predsednik republike Milan Kučan danes na posebni slovesnosti vročil visoko državno odlikovanje Srebrni častni znak svobode Republike Slovenije. Brežnik je bil odlikovan za zasluge v dobro Sloveniji, posebej še za njegov prispevek v okviru projekta "Slovenija in Sidney 2000" v času Olimpijskih iger. V Avstralijo se je izselil pred dobrimi 40-timi leti in ves ta čas aktivno deloval v slovenski skupnosti, v času osamosvajanja Slovenije in kasneje pa je svoje moči pa tudi finančna sredstva ter bogate zveze namenil njenemu uveljavljanju in promociji. Podelitev odlikovanja Alfredu Brežniku je predlagal Olimpijski komite Slovenije, saj je kot ataše naših olimpijske in paraolimpijske reprezentance s svojo požrtvovalnostjo in inventivnostjo odigral nenadomestljivo vlogo pri izpeljavi projekta "Slovenija in Sidney 2000". "Alfred Brežnik se je med avstralskimi Slovenci uveljavil kot človek, ki jih je sposoben povezati kadar gre za skupno stvar, za stvar, ki je v prid slovenstva in slovenske domovine" je v nagovoru odlikovancu med drugim povedal predsednik Kučan.

URAD PREDSEDNIKA REPUBLIKE

Op.u.: Povzeto z internetne domače strani predsednika Republike Slovenije, Milana Kučana. Fotografije: E-mail BOBO

Alfredu Brežniku čestitke
Slovenske medijske hiše - Glasa Slovenije

Dobrodošla pevka skupina Nonet iz Maribora

Sydney, Melbourne - Skupina mariborskih pevcev Nonet Kulturnega društva Certus Maribor, ki je trenutno med nami, ima za seboj že kar nekaj lepih uspehov: izdane kasete *Zadoni nam zadoni*, *Ave Marija in Slava tebi*, *Slomšek škof* ter številna gostovanja po Sloveniji, Nemčiji, Avstriji, Madžarski, Italiji, Nizozemski, Hrvaški, Jugoslaviji in na Švedskem. V Avstraliji gostuje na povabilo slovenskih frančiškanov v Sydneyju, Melbourneu in Adelaidi. Za seboj imajo že nekaj uspešnih koncertov, posnetki iz Verskega središča Merrylands in Kluba Triglav so bili že prikazani na TV 31.

Nabirka za
Leukaemia Foundation
Andy na 900 m dolg
maraton do najvišje
zemljepisne točke
Avstralije - Cape Yorka
PORT DOUGLAS /MILENA BRGOČ/-
Z možem sva na dopustu in Port Douglas, kjer sva izvedela tole zanimivost: Marta, hčerka Marije in Tonija Krmel iz Melbournea je poročena z Andyjem Smithom iz Port Douglasa. Andy in Greg Nicholson se nameravata odpraviti na 900 m dolg maraton do najvišje severne točke Avstralije Cape Yorka. Maraton naj bi trajal od 27. maja do 28. junija. Oba junaka sta bila na pripravljalnem treningu osem tednov saj želita izgubiti odvečno telesno težo, predvsem pa zbrati več kot 20.000 dolarjev za Leukaemia Foundation.

Nov, uspešen projekt
Dušana Lajovica -
knjiga v angleščini

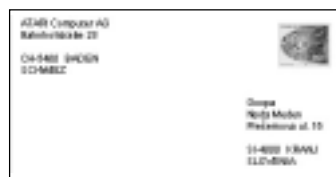
"Idea,
opportunity
and courage"
(Ideja, priložnost
in pogum)

Vse je začel oče Lajovic ...

Zgodovina treh generacij družine Lajovic v embalažni industriji 1920-2000, vključno s svetovno zgodovino inovacij pri izdelovanju tub. V angleški prilogi uvodna beseda avtorja Dušana Lajovica, podjetnika, inovatorja in lastnika tovarn, posebno priznanje ter beseda Keith Crane-ja, bivšega direktorja Colgate-Palmolive-Company iz New Yorka.

"Na usodnem
razpotju"
knjiga
pok. Marjana Peršiča
pravkar v tisku

Pravilno napisana
ovojnica - kuverta
SI-1000 LJUBLJANA
SLOVENIA

8
let

in

5
let

Osma obletnica
Glasa Slovenije

Letos, 10. maja, je minilo osem let od ustanovitve Glasa Slovenije in nepolnih pet let odkar ga je v Sydneyu prevzel in postal njegov lastnik Florjan Auser. Ob pogledu nazaj naj se spomnimo vseh tistih, ki so pomagali, da je zadeva shodila-ustanoviteljev:

Alfreda Brežnika, Dušana Lajovica in v samem začetku tudi Štefana Merzela. Spomniti in zahvaliti se je vsem sponzorjem, bivšim in sedanjim ter oglaševalcem in predvsem vsem, ki so v teku let dopisovali v Glas Slovenije in seveda zvestim bralcem, še posebej rednim naročnikom. Iskrena hvala!

Florjan Auser
Stanka Gregorič

Najstarejša vinska
trta na svetu bo rasla
tudi v Avstraliji

MELBOURNE /VINKO RIZMAL/ - Cepič več kot 400 let stare vinske trte iz mariborskega Lenta je "preživel" potrebno dvoletno avstralsko karanteno. Inicijatorju in koordinatorju projekta Vinko Rizmalu je namreč v sodelovanju s predstavniki mesta Maribora in občino Shire of Yarra Ranges iz Viktorije uspelo "prenesti" cepič na avstralska tla. Cepič bo uradno predan sedanji županji občine Yarra Ranges Di Moore na proslavi 10. obletnice slovenske države, ki jo pripravlja Slovenski narodni svet Viktorije. Vinko Rizmal, Združenje vinarjev področja Yarra Valley in tamkajšnja občina bodo odločili kam se bo cepič trte posadil. Več na str. 19

Iz dnevnika
urednice
Stanke Gregorič

Osem let je za nami ... življenje pa gre naprej ... Četrtek, 10. maj 2001

Pred osmimi leti, na ta dan, sem z izdatno pomočjo Drage Gelt in Francis Gelt v Melbournu "izoblikovala" in "na dan postavila" prvo številko **Glasa Slovenije**. Seveda tudi s pomočjo prvih sponzorjev – ustanoviteljev. Prvi **Glas Slovenije** je imel osem strani in ko sem ga med drugim izročila tudi takratnemu patru Tonetu Gorjupu, nisem prav razumela kaj je mislil s svojo pripombo "ja, je v redu, le zrediti se mora!" Ko primerjam takratno izdajo z izdajami nekaj zadnjih let, vidim na kaj je mislil. Tudi pri svojem delu - izbiri vsebine, intervjujih, tipkanju, oblikovanju, urejevanju, itd. vidim razliko. In ker se človek vedno uči, sem se pravzaprav nekaterih pravil naučila tudi in šele zadnje mesece, ko me je nanje opozoril naš sodelavec iz Slovenije, mladi lektor Jure Šink.

Peter Česnik se pogovarja z menoj ob 8. obletnici **Glasa Slovenije** za slovensko televizijo

Moja priznanja so vaša pisma! V tej, jubilejni številki, boste prebrali nekaj mnenj o časopisu. Poslali so jih mag. Rozina Švent iz Narodne univerzitetne knjižnice v Ljubljani, Elica Rizmal z SBS radia Melbourne, dr. prof. Edi Gobec, ravnatelj Slovenskega raziskovalnega centra iz Amerike, Francka Nekrep, urednica slovenskih radijskih oddaj v Geelongu, Just Rugel, predsednik društva dr. France Prešeren iz Moskve, naše bralke Ivanka Krempl iz Sydneyja, Ivanka Kolačka iz Melbournu, Emilija Kuzma iz Queenslanda, Katarina Knezek iz Viktorije; Jure Šink, naš sodelavec, lektor iz TV SLO v Ljubljani, Draga Gelt, koordinatorka kulturnega odbora v Verskem in kulturnem središču sv. Cirila in Metoda Kew, Melbourne, mag. Bert Pribac, pesnik, ki trenutno živi v Sloveniji ter Milan Smolej, slovenski podjetnik iz Finske – eden izmed naših pokroviteljev in Dragica Bošnjak, novinarka Dela, ki se že dobrih trideset let ukvarja z usodami Slovencev po svetu. Vsem sem izredno hvaležna da so se potrudili in nam izkazali tako pohvalne besede. Zahvaljujem se še vsem drugim rojakom, ki so mi poslali čestitke po E-mailu ali so me poklicali kar po telefonu.

Ustavila bi se za trenutek pri besedah Milana Smoleja: "... O sami vsebini nimam nobenih pripomb, razen da bi morali bralci sami bolj aktivno sodelovati pri ustvarjanju lista – ne samo takrat, ko je treba objaviti osmrtnico ali pa kak oglas o veselici. Vsak od bralcev ima za seboj svojo lastno, zanimivo zgodbo – vsak od nas je živel in še živi v svojem edinstvenem svetu, se srečuje z edinstvenimi ljudmi, spoznava edinstvene stvari ... en Slovenec, sto usod. Te stvari je treba vreči na papir, da se tudi mi, dragi bralci, naučimo kaj novega o življenju." Milan je povedal vse. Jaz pa tudi, ko sem bralce v prejšnji številki povabila naj nam pišejo in povedo tudi svoje mnenje o časopisu. V glavnem je bilo na obletnico, 8. maja v našem uredništvu veselo in polno presenečenj. Tu je bil tudi naš rojak Peter Česnik, ki je z menoj napravil intervju za slovensko televizijo. Hvala Peter!

Medijska nesvoboda v Sloveniji

Torek, 15. maj 2001

V tej številki boste brali o novem medijskem zakonu v Sloveniji. Namesto v smeri medijske svobodne družbe, gre naša Slovenija nazaj v totalitarni sistem!? Novinarji so imeli v Sloveniji več svobode nekaj let pred razpadom Jugoslavije kot jo imajo danes! Se slovenska politika boji pokazati svoje slabosti in napake, zdaj pred vstopom v Evropsko unijo? In kako bo Evropska unija gledala na takšno zakonodajo, ki omogoča dnevni politiki tako veliko kontrolo nad mediji?

Dopisovanje v slovenska glasila v Avstraliji, za tem pa priprava in urejevanje Pisma in Glasa Nedelja, 20. maj 2001

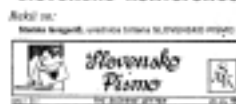
Marsikdo me je v teku let spraševal kako sem prišla do tega, da sem pričela pripravljati oba glasila. Najprej sem torej pričela s pripravo *Slovenskega Pisma* (izhajal od julija 1990 do avgusta 1992), *Glasa Slovenije* pa od maja 1993 naprej – do lanskega leta je bil štirinajstdnevnik.

Ja, nekaj let pred tem sem dopisovala v nekdanj izhajajoča glasila: *Vestnik* v Melbournu, *Lojzetov konjiček* v Perthu, *Svobodne razgovore* v Sydneyju (izhajali do decembra 2000) in pa tudi za slovensko stran v jugoslovanskem tedniku *Novo doba*, seveda tu in tam tudi časopise iz Slovenije. *Novo doba* je izhajalo še dobro leto za tem, ko sem si "izmislila" *Slovensko Pismo*. Morda je bilo moje zadnje javljanje za ta časopis s člankom *Ob rob Avstralske konference*, ki je govorilo tudi o *Slovenskem Pismu* (27. avgusta 1990), čeravno je slovenski delež v tedniku *Novo doba* preživel še dlje in "živel" vzporedno ob *Slovenskem Pismu*, vsaj še vse leto 1992. O tem bi nam znal več povedati tedanji urednik slovenske strani Lojze Košorok.

20 - NOVO DOBA 21 - 27. VI. 1990

SLOVENSKA STRAN

Ob rob Avstralske
slovenske konference

20 - NOVO DOBA 14 - 26. VII. 1992

SLOVENSKA STRAN

SVOBODNI RAZGOVORI

Demokratski in neodvisni slovenski časopis! so bile moje sanje že vse od leta 1988 naprej. Kot upokojeni delovni invalid sem imela veliko časa, ki se je sprevrgel v razne stiske. Sanjala sem o imenu časopisa, kako bi izgledal, kaj bi vanj pisala, kako bi bil usmerjen, kdo bi ga financiral in še o čem. Ob ustanovitvi Avstralske slovenske konference, 28. julija 1990 so moje "sanje" podprli člani te organizacije, mi priskrbeli star ogromen pisalni stroj IBM, ki je ropotal kot kak tank. Po tipkah, o joj, je bilo potrebno "tolči", če si hotel dobiti na papir pravo črko. O računalniku takrat še sanjala nisem. Že pri *Slovenskem Pismu* sem imela močno podporo Alfreda Brežnika, ki je postal upravnik tega glasila.

Ob petletnici *Glasa Slovenije* sem razložila, kako sem pred leti iskala možnosti pregnati sivino vsakdanjika in kako biti koristna. "Iskala sem nove mostove do domovine Slovenije in do svojih rojakov v Avstraliji. Osebnostno sem spremenila v delo za slovenstvo." Pa to prav gotovo ni edini razlog za nastanek *Slovenskega Pisma* in *Glasa Slovenije*. Zapisala sem: "Naj se ozrem nazaj v svoja otroška leta – izrezovala sem in lepila, lepila in izrezovala ... iz revij in časopisov, vedno so bili okoli mene – v knjižnici so me klicali knjižni fižolček ali časopisni molj ..." Danes, v času raziskovanja genov, moram povedati, da je bil Valentin Vodnik star stric moje stare mame iz Šiške v Ljubljani. Morda pa imam nekaj genov po tej plati.

V devetdesetih letih se mi je torej ponudila priložnost da sem *Slovenskem Pismu* in *Glasi Slovenije* dala idejno zasnovo in ime in jima končno posvetila največji del svojega življenja, *Glasi Slovenije* vse do danes. Pod "urednik/urednica" si ljudje predstavljajo nekoga, ki dobi ves material zbran, natipkan, oblikovan ... in ga pač uredi. Jaz takšna urednica nikoli nisem bila. Deset let pišem tekste, tipkam, oblikujem, urejujem ... od A do Ž! Seveda mi zadnjih pet let pomaga Florjan Auser, lastnik *Glasa Slovenije*. Skupaj iščeva ideje, debatirava o vsebini in obliki časopisa, skupaj delava intervjuje, reportaže ... Florjan uredi skeniranje fotografij in seveda je ves nadaljni proces – do pošte, najina, skupna skrb.

Še misel dve o novinarski (ne)svobodi

21. maj 2001

Sprašujem se, kako bomo ob novi slovenski medijski zakonodaji ravnali v tujini tisti slovenski mediji, ki nosimo vzdevek (in breme) "kritični"? in ki največkrat povzemamo informacije iz Slovenije, iz slovenskih časopisov in internetnih strani. Ob takem razmišljanju mi pride na misel kako je svoje čase na te zadeve gledal Ivan Cankar, kot poslanski kandidat, "če vsi lažejo, ne morem jaz edini govoriti resnice in bi bilo tudi neumno ..."

Da je neumno, sem izkusila že večkrat tudi sama! Vaša Stanka

Stanka

Biti zraven s srcem

GLAS SLOVENIJE : avstralski slovenski neodvisni informativni časnik. 10. maja 2001 bo ta časopis dopolnil osem let rednega izhajanja. Skupaj s svojo urednico, Stanko Gregorič, je v teh letih "prehodil" težko in naporno pot. In če za oba ne bi veljal gornji slogan, bi list že zdavnaj prenehal izhajati. Toda za vsakim urednikom "stojijo" tudi številni dopisniki iz različnih krajev sveta. Največ je seveda tistih, ki živijo na področju, ki ga posamezni časnik pokriva, oz. izmed ljudi, katerim je namenjen. In ko sem zadnjih nekaj dni ponovno listala po tem zajetnem kupu gradiva – skupno je izšlo preko 165 številčk (toliko jih namreč hranimo v NUK in ker je zadnja številka izšla februarja 2001, iz tega upravičeno sklepam, da je med tem izšla še kakšna, ki prav sedaj potuje preko oceana), sem ugotovila koliko zanimivih stvaritev je bilo obdelanih.

Če bi časnik "ocenjevala" po svoji strokovni, bibliotekarski strani, bi bila moja ocena – zgljedno, urejeno po vseh bibliografskih pravilih. Kaj imam pri tem v mislih? – predvsem to, da ima časnik vse od začetka isti naslov – Glas Slovenije, isti format (velikost lista) – 30 cm, redno izhajanje, isto urednico, ustaljene rubrike in približno enak obseg. Če se pri časniku karkoli spremeni, je to označeno na vidnem mestu – ponavadi že na naslovni strani. Vendar vse to, za bralce ni najpomembnejše. Bralci oz. naročniki, ga prebirajo zaradi njegove vsebine. In ker smo ljudje različni "De gustibus non est disputandum" (o okusih ne razpravljamo), je povsem nemogoče ustreči prav vsem. Ljudje radi slišimo predvsem lepe stvari (o sebi, svojem društvu itd.) in smo nejevoljni, če nas kdo pokritizira, očita kakšno našo napako, nedelo. Vsi po vrsti pa cenimo resnico in se vsak na svoj način trudimo, da bi to postala občečloveška vrednota. Tudi urednica Stanka – s svojo rubriko "Iz dnevnika urednice", ki je na nek način "duša časopisa", teži prav k temu. Toda prav ob branju letih, sem se spomnila na prijateljičini zapis v moji spominski knjigi: "Če kdo ti reče žal besedo, ne vtisni si jo v srce, ker mnogokrat iz ust uide in srce

zanjo nič ne ve." Vsi, ki poznamo našo Stanko vemo, da je v svojih odločitvah hitra, izredno delavna – in ljudje, ki delajo veliko, imajo tudi več možnosti narediti tudi kakšno napako. In tisti pošteni in dobromisleči, se znajo tudi opravičiti! In vse to zmore tudi Stanka. Pri svojem delu (beri urejanju glasila, ki je skoraj v celoti njeno delo, le po tehnični plati ji pomaga prijatelj in lastnik časopisa Florjan Auser), pozorno sledi tako dogajanju v Sloveniji, v Avstraliji in po vseh državah kjer živijo Slovenci. Ob vsem tem, pa zna prisluhniti tudi vsem težavam posameznikov in širše družbe. In v teh osmih letih ni bilo malo takšnih akcij. Preko Glasa Slovenije so zbirali denar za ljudi, ki so jih prizadele naravne katastrofe – potres in poplave. Zbirali so koale – denar od prodaje pa so namenili za gradnjo Pediatrice klinike v Ljubljani. Glas Slovenije je predvsem glasilo, ki je namenjeno celotni slovenski skupnosti v Avstraliji in njegova osnovna želja je "da bi povezal različno misleče rojake v Avstraliji in po svetu". To se nedvomno kaže tudi v številnih polemikah in razčiščevanjih mnenj, ki jih v časniku ni malo. Strani časnika so odprte tudi mlajšim dopisnikom – njim je od leta 2000 dalje namenjena priloga, sprva im. "For You – Our Future" od julija 2000 dalje pa "The Voice of Slovenia" (ta mladinska priloga ima vseskozi svoje lastno štetje). Za to prilogo je značilno tudi to, da je pisana v angleškem jeziku in jo lahko poleg mladih prebirajo tudi tisti, ki slovenščine ne razumejo (tudi Avstralci).

Ob 5. obletnici (št. 119/1998) je Glas Slovenije začel "izhajati" tudi v elektronski obliki na Internetu – "Stičišče avstralskih Slovencev", in sicer kot prvo avstralsko slovensko glasilo na svetovnem računalniškem trgu. In ker imamo Slovenci ob obletnicah navado, da "slavljenca" čestitamo, naj ta svoj prispevek tudi zaključim v tej maniri: Iskreno čestitam obema urednikoma, Stanki Gregorič in Florjanu Auserju in jima želim, da bi bilo v njunem glasilu tudi v bodoče še veliko zanimivega branja in čim manj obupanih klicev: "Naj neplačniki poravnajo svoje obveznosti!"

mag. Rozina Švent, Narodna univerzitetna knjižnica – Ljubljana

Čestitka SBS Radia Stanka in Florjan

Čestitam vama ob tej veliki obletnici časopisa, posebno še zato, ker vem, kako težko in mnogokrat tudi nevhvaležno je vajino delo. Ni lahko dan za dnem in teden za tednom osem let pripravljati časopis, ne glede na zdravje in razpoloženje, ne glede na stroške in težave, ki jih srečujeta. In ker si ti, Stanka, novinarka po vesti, srcu in duši, je Glas Slovenije poleg vsega drugega tudi kronika dogodkov v naši skupnosti. Včasih kakšen tvoj uredniški prispevek dvigne nekaj prahu, pa mislim, da je v teh demokratičnih dneh to tudi potrebno; pa najsi se človek strinja s prispevkom ali ne, saj kaže, da smo svobodomiselnih in strpni tudi do drugačnega mnenja. Zato naj še enkrat čestitam ob 10. obletnici in hvala za sodelovanje s slovensko oddajo SBS Radia.

Elica Rizmal – urednica Slovenske oddaje SBS Radia v Melbourneu

Voščilnica iz Melbournea

You pulled it off.

You stuck it out.

You made it happen.

You left your mark.

You gave the world a glimpse

of what you're made of.

Congratulations!

You've got so much

to be proud of.

Iskrene čestitke ob 10. obletnici Slovenije in glasila "Slovensko Pismo", sedanji "Glas Slovenije". Stanka, vsaka vam čast za dobro in pošteno urejanje časopisa. Hvala vam da niste molčali in na kritiko v desetih letih odgovorjali pravično in pošteno. Še enkrat iskrene čestitke in hvala

Ivanka Kolačko, Melbourne

Op.u.: Ivanka Kolačko je bivša predsednica Slovenskega društva Planica iz Melbournea in bivša predsednica Sveta slovenskih organizacij Viktorije.

Iz Toronta - Kanada

Slovenski časopis nas spominja na domači kraj ki nam nikoli ne bo izginil iz spomina. Slovenci smo po celem svetu spoštovani kot priden in inteligenten narod. Bil sem v Avstriji in v Nemčiji in moji sošolci so v Franciji in na Švedskem. Povsod smo napredni. Jaz na primer se ukvarjam z Real Estate že osemindvajset let in moram reči, da sem eden od najbolj uspešnih. Vaš Boris Piko, Toronto, Kanada

Veleposlaništvo Republike Slovenije Canberra

Odpravnica poslov
Helena Drnovsek Zorko
 Drugi sekretar
Marko Polajžer
 Advance Bank Centre -
 Level 6
 60 Marcus Clarke Street
 Canberra City
 telefon: (02) 6243 4830
 fax: (02) 6243 4827
Embassy of Republic of Slovenia
P.O.Box 284
Civic Square
Canberra ACT 2608
 Domača stran na internetu:
<http://slovenia.webone.com.au>
 E-mail: embassyofslovenia@webone.com.au Veleposlaništvo je odprto vse delovne dni od 9.00 - 17.00 uradne ure so od 10.00 - 14.00

Konzulat Avstralije

Častni konzul
Viktor Baraga
 Trg Republike 3/XII,
 Ljubljana 1000 Slovenija
 Telefon iz Avstralije:
 0011-1-425 4252
 Fax iz Avstralije:
 0011-1-426 4721

Republika Slovenija
 Ministrstvo za zunanje zadeve
Urad Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu
Magdalena Tovornik
 državna sekretarka
 Gregoričeva 25
 1000 Ljubljana Slovenija
 Tel: +386 1 478 22 91
 Fax: +386 1 478 22 96
 E-mail: urad.slovinci@gov.si

Slovenska izseljenska matica (SIM)

Cankarjeva 1/II, p.p. 1548
1001 Ljubljana, Slovenija

Draga Stanka in Florjan!

Zame je Glas Slovenije (GS) dragocen zlasti zaradi bogastva in preglednosti poročil in novic. Čeprav sem naročen na mnogo listov, bi brez GS marsikaj zgrešil, kar Vidva, Stanka in Florjan zvesto zabeležita. Ker sem sam dosti manj izurjen na računalniku kot Vidva, me tudi oblika GS navdušuje. Če bi živel v Vajini bližini, bi prosil, da me za kak teden vzameta za vajuca.

Naj omenim tudi minuse? Verjetno sta najhujša minusa tako pri Vas kot pri večini takšnih podjetij (tudi pri našem Centru) pomanjkanje časa in denarja. Ta usoda tepe slovenske medije na tujem in tudi tiste v Sloveniji, ki niso zaraščeni v privilegirani partijski kontinuiteti ...

Zdaj pa k predzadnjemu pismu, kjer si mi Stanka sporočila, da je GS že tiskan in torej ne moreš izpustiti svojega komentarja o moji malenkosti, kot sem Te prosil, takoj ko sem zvedel, da ga nameravaš objaviti. Vem, da si želela dobro moji zlati ženki Mileni in meni samemu in za ta dober namen sem Ti hvaležen. Moram pa reči, da ni nevarnosti, da bi nama tisti ali podobni vir za 50-letnico narodne tlake poklanjal kaka priznanja. In kar je važnejše, niti Milena, niti jaz si takega priznanja ne želiva in bi ga odklonila.

Razna odličja "svobode" so lahko tudi enostavne zablode. Kar dve nedavni naslovnici lista Demokracija poročata o vladni nenaklonjenosti do medijske svobode in celo o policijskem nadzoru novinarjev (urednica je bila celo aretirana in vemo kako se ji je godilo). Še prej pa je tudi Ognjišče poročalo o medijskem linču (doživeli so ga najbolj Peterle, Janša, dr. Bajuk in nadskof dr. Rode).

Z moralnega vidika obsoja neuravnovešenost in neobjektivnost poročanja tudi verski tednik Družina. Ljubi Bog, najbolj odgovorni za tako stanje naj pospešujejo resnično, pristno svobodo medijev in možnost pluralnih občil, saj, kot je poudarjal že Jefferson, brez polne medijske svobode, objektivnosti in ravnovesja v obveščanju ne moremo govoriti o pristni demokraciji, niti o resnično demokratičnih volitvah. Odličja svobode bodo imela smisel in vrednost šele takrat, kadar bomo najprej dosegli res pristno življenjsko svobodo, počenši z medijsko svobodo in objektivnim, uravnovešenim poročanjem.

Za naju z Mileno pa je največje priznanje, ko se nama prijazno oglašajo rojaki iz vsega sveta in po svojih močeh z gradivom in

spodbudami pomagajo pri uresničenju raziskovalnih, vzgojnih in publicističnih ciljev, ki smo se jim posvetili pred skoraj 50 leti, junija 1951, in jim ob polstoletni narodni tlaki in doplačevanju iz svojega žepa ostali zvesti do danes. Upava, da bodo sadovi teh skupnih naporov za vedno (o) bogatili slovensko narodno zakladnico in ta zavest je najbolj dragocena nagrada! Kot je nekoč v Mislih pisal pater Bazilij, sam sem dobival dosti več polen kot priznanj. Nič hudega! Mar ni to bolj ali manj skupna usoda vseh, ki se trudijo za lepšo in boljšo Slovenijo ali celo za boljši svet? Hvala, Stanka, za vso ljubeznivost in odprtost in še posebej za gostoljubje, ki ga uživamo pri GS in tudi pri Mislih. Pristrčen pozdrav Vama in vsem prijateljem in znancem v Avstraliji!

dr. prof. Edi Gobec, ravnatelj, Slovenian Research Center of America, 29227 Eddy Rd., Willoughby Hills, Ohio 44092 USA

Ob obletnici Glasa Slovenije

tebi Stanka in Florjanu, ki sta tako poštvovalno in vztrajno ustvarjala ta priljubljen časopis, iskrene čestitke iz Geelonga! Veselimo se z vama in obenem želimo in upamo, da bo Glas Slovenije v Avstraliji še dolgo obveščal rojake širom sveta ter razkrival dejstva katerih se marsikdo ne upa dotakniti. Še na dolga, dolga leta želi iz radia Geelong **Francka Nekrep**

Spoštovana glavna urednica!

Nedvomno je novinarstvo eden najbolj zahtevnih poklicev. Tako tudi pri Glasu Slovenije. Spominim se svežine, ki je dahnila vame ko mi je ta časopis prvič prišel v roke. Raznovrstnost, berljivost, informativnost, zdrav patriotizem, videz, dobrotamnost, dobrohotnost in POPOLNA NE-NADOMESTLJIVOST, so glavne odlike vašega glasila, ki se ga ne bi sramovala tudi medijska hiša s stokrat večjim proračunom. Slovenski mastodont, koncert Delo, ki redno krši Zakon o javnih občilih, ko ne objavlja prispevke, ki so kritični do njegovih novinarjev (lastne izkušnje; niso objavili nobenega od mojih treh ali štirih prispevkov, ki so se nanašali na pisanje njihovega moskovskega dopisnika Branka Sobana), bi se lahko šel učiti osnov novinarske obrti k Stanki Gregorič. Pobožne želje? Da. Vendar, kot pravijo Rusi, vse se ni zvečerilo. Glas Slovenije je živ dokaz, da je prvenstven duh in ne

materija. Kajti samo močan in pogumen duh se je lahko lotil urejanja izredno kakovostnega časopisa, kot Glas Slovenije nedvomno je. Pred 20.000 bojevnikih Aleksandra Velikega je pokleknila milijonska armada Perzije. Torej, le naprej spoštovana Stanka, naj vas v nobenem trenutku ne obidejo dvomi, da niste na pravi poti. Ob vašem jubileju vam želim čim več naročnikov, vam osebno in vašim pa čilosti in delovne vneme.

Just Rugel, predsednik društva dr. France Prešeren, Moskva

Spoštovana Stanka in Florjan!

Oglašam se iz Sydneyja. Hvala za redno pošiljanje našega pestrega časopisa. Novice pridejo res iz vseh koncev in tako je za vsakega bralca nekaj zanimivega.

Pristrčne pozdrave uredništvu ter vsem bralcem.

Ivanka Krempf, Sydney

Ob osmi obletnici

Delo lektorja je pregledovanje jezikovne in slogovne pravilnosti v različnih vrstah besedil. Najpogosteje lektorji delajo pri časopisih, revijah, založbah, radijih, televizijah ... Sam lektoriram na Televiziji Slovenija - izkušnje sem si pridobil tudi na Radiu Slovenija - in tako sem prišel v stik tudi z Glasom Slovenije.

Osebo sta me jezikovna pravilnost in lepo izražanje zelo presenetila, saj ni v navadi, da bi nekdo, ki ne živi v domovini in ne govori slovenščine vsak dan, znal tako dobro pisati in se izražati v maternem jeziku. Celo v Sloveniji naletimo vsak dan na razne "nenavadne" izraze, ki kažejo na pomanjkanje znanja, tako da je dobro jezikovno znanje nekemu časniku v Avstraliji lahko samo v ponos. Z Glasom Slovenije lahko tudi avstralski Slovenci ohranjajo stik s pravilnim slovenskim knjižnim jezikom - tudi med branjem se v jezikovni spomin namreč vsrkajo pravilni izrazi, slovnica in občutek, da kljub razdalji domovina vendarle ni tako daleč. Gospe urednici Stanki sem tudi sam predlagal nekaj manjših lepotnih popravkov besedila, ki jih že upošteva, in lahko zatrdim, da je Glas Slovenije gotovo jezikovno boljši od marsikaterega časopisa in revije v matični domovini. Vesel sem, da lahko pomagam tako pomembnemu in zanimivemu časniku v oddaljeni Avstraliji, in upam, da bomo v skupno zadovoljstvo sodelovali še naprej.

Jure Šink, lektor, TV SLO Ljubljana

Čestitka Glasu Slovenije ob osmi obletnici

Čestitamo, urednica Stanka Gregorič in lastnik časopisa Florjan Auser; ob osmi obletnici tega edinstvenega glasila - **Glas Slovenije!**

Za vsebinsko kvaliteten časopis je potreben sposoben urednik. **Glas Slovenije** ima zavzeto urednico! In zavzetega "publisherja" Florjana! Stanka, kot urednica, ohranjanjate slovenski jezik in obveščate Slovence v Avstraliji, jih seznanjate o življenju v Sloveniji in redno poročate o delovanju avstralskih Slovencev. Imate poseben dar za spremljanje dogajanj v slovenski skupnosti v Avstraliji in povezujete Slovence z vseh kontinentov.

V **Glasu Slovenije** se vedno čuti želja po neodvisnosti, ideološki neopredeljenosti in pobuda k združevanju rojakov različnih preteklosti, političnih pogledov in ideoloških razlik. Iz časopisa veje vaša osebna pristnost, tudi takrat, ko preberemo kaj ostrega.

Glas Slovenije lepo dopolnjuje **Misli**, verski in kulturni mesečnik, s pomembnimi in z vsakdanjimi dogodki.

V **Glasu Slovenije** smo bralci zasledili tudi številne pomembne akcije, ki sta jih izpeljala vidva - Stanka in Florjan - kot: zbiranje koal za novo Pediatrično kliniko v Ljubljani, omogočenje teniški igralni Katarini Srebotnik prvi nastop na Australian Open teniškem turnirju; organizacija maratona od Sydneyja do Melbourne invalida Mirka Lebarja; projekt Slovenci v Snowyju - preden nam uide čas; naročniška akcija za slovensko mladino - brezplačna letalska vozovnica Slovencu druge generacije iz Melbourne. Nagrada je izbranemu omogočila prvi obisk in spoznavanje domovine staršev - Slovanje. In še bi lahko naštevali. Ustanovitev priloge v angleščini z imenom **The Voice of Slovenia** odpira Slovenijo in dogajanja v slovenski skupnosti pod južnim križem, bralcem druge in tretje generacije, ki jim je angleščina prvi jezik. Ali smo vedeli za toliko slovenskih uspešnikov? Marsikoga smo spoznali prav v rubriki Znani in neznan obraz.

V času olimpijskih iger v Sydneyju, 2000, je **Glas Slovenije** skrbel za natančno obveščanje. Priloga o olimpijskih in paraolimpijskih igrah za vedno priča o tem pomembnem dogodku. Stanka in Florjan, vajino delo je prostovoljno in neutrudno: doprinašate k negi slovenskega jezika in ohranjanju slovenske identitete. Hvala vama in če-

stitamo za navdušeno in zbrano urejevanje **Glasa Slovenije**, kar je možno samo z močno voljo, predvsem pa z vizijo in vero v dobro. Obema želimo še mnogo let uspešnega urejevanja in izhajanja časopisa!

Draga Gelt
Koordinatorica kulturnega odbora,
Versko in kulturno središče
sv. Cirila in Metoda, Kew,
Melbourne

Stankin Glas je še močan

Slovenija se je oglašala v našem srcu in v našem razumu vsak dan, ko smo (bili) zunaj njenih meja kot zdomci, kot begunci, kot delavci na sezonskem delu. Občutek, da pripadaš neki dobri skupnosti v kateri se počutis varnega, sprejetega, celo koristnega, je nenadomestljivo čustvo. In tisti, ki te iz te skupnosti zavračajo, ki ti odrekajo, da ji pripadaš, so prekleto duše. Ne vejo, kaj je božjega, da je narod božja kakovost in da vsak človek v njej, mislim v narodni skupnosti, pa čeprav drugače verjame ali misli, je vreden blagoslova in ljubezni. In tako narod obstane kot narod. In tisti, ki so skupnost dvigali in osveščali so baklje slovenske skupnosti. Ena teh svetilk je Stankin in Florjanov Glas Slovenije, ki ima te dni lep jubilej. Poglejmo nekoliko v njegovo ozadje. Kmalu bo tu v Sloveniji, kjer zdaj bivam, izšla knjiga spominov na vojna in takojšnja povojna leta, našega pokojnega rojaka in dolgoletnega urednika Slovenskega Vestnika iz Melbourne, Marjana Peršiča. Naslov knjige, ki je že v tisku bo "Na usodnem razpotju". Marjana Peršiča omenjam, ker Marjan je tudi bil en tak svetilnik v naši avstralski skupnosti. Nobenega ni izključeval, vse je sprejemal in se z vsemi pogovarjal, čeprav, kot mi je včasih pravil, z nekaterimi je težko delati ali se celo pogovarjati. Skoraj dvajset let je delal pri melbournskem Vestniku. Kot mi je večkrat pravil, zato, da se dobro počutimo med seboj in da skrbimo za dobro ime naše rodne domovine. In ko se je Slovenija osamosvajala, a Marjan je že bil upokojenec, ni mogel premagati svoje novinarske žilice in navdušenja nad tistim, kar se je dogajalo, da je na Gold Coast izdajal Tedenske novice, sam - da bi nas osveščal in informiral o tistih čudovitih mesecih in letih, ko je Slovenija končno dobivala in dobila svojo slovensko državo. Potem je utihnil. Zakaj? Zato, ker se je v Melbourne znašla takrat precej mlajša in navdušena Stanka Gregorič in začela izdajati GLAS SLOVENIJE. Stankin list je postal pravi časopis namenjen vsej slovenski skupnosti

v Avstraliji, ne samo melbournški slovenski, ne samo katoliški slovenski - čeprav vsak list, ki skrbi za informiranost svoje skupnosti, je dobra stvar. Požirali smo novice že iz njenega prejšnjega lista, Slovensko Pismo, posebno tiste o dogodkih ob razpadu Jugoslavije in ustvarjanju slovenske države. Stanka je našla prostor celo za rubriko s šalami. Stanka je pogledala preko ograje svojega vrta in nas vse sprejela, da smo sodelovali v njenem listu: ta bele in ta rdeče, če je sploh kdo rdeč med avstralskimi Slovenci in Slovenkami in če je kdo sploh čisto bel. Mislim, da se naši skupnosti bolj prileže neka rjava zelena, oranžno oljčna barva, barva avstralske zemlje, barva, ki gre zdaj na srebrnino dolgih let, ko smo od zunaj. In pisala je o Kučanu in Pučniku, Janši in Ruplu, Kacinu, Bavčarju, Suštarju, Peterletu in o vseh, ki so bili močno prisotni pri ustvarjanju slovenske države, njenega parlamenta in vlade. In še piše - če le zmore, zelo nepristransko. Njena pisanja so včasih polna žolča, ali pa balzamov za naše potrte duše. In ko je dobila za sodelavca in prijatelja sposobnega Florjana Auserja, je njen/zdaj njun Glas Slovenije, kar zaplaval in šel tudi na svetovni internetni splet. In podala sta se v razne akcije in projekte, dokumentarce, v kulturne prireditve in v redno TV oddajo. To so energije tega čudovitega para, ki jih je treba ceniti, in če včasih naredita kaj čisto po svoje, tudi potrpeti. Imeti pogum izdajati štirinajstnevni ali mesečni časopis in v njega založiti ves svoj čas, vso energijo in večino skromne penzije, je pogum posebne vrste, vreden blagoslova vse slovenske skupnosti. Zato tudi Jaz in Ljuba, tu iz daljine prelepe, zdaj pomladne domovine želiva, da bi Stanka in Florjan rojakom v Oz deželi stregla z medom novic še dolgo let brez prestanka - kot dve pridni čebeli.

Bert Pribac
Slovenija, torek, 08. maj 2001

Uredništvo Glasa Slovenije

Naš časopis DOM pokriva zamejstvo v Italiji pa tudi Posočje in širšo Slovenijo. Lahko bi predstavili širši javnosti vas in vaše delo v daljni Avstraliji, posebno zamejcem, saj je pri vas tudi nekaj izseljencev iz Benečije. Po naših podatkih ima Zveza izseljencev Benečije nekaj društev tudi v Melbourne in Sydneyu. Prosili bi vas za en izvod vašega časopisa, mi pa vas bomo vključili v naš seznam naročnikov. Lepo vas pozdravljam v imenu predsednika **Pavla Gorjupa Tanja Hrast - administracija, Udine, Italija**

Brez cenenega politikantstva

Redkokdaj sem kako stvar toliko časa odlagal, preden sem se spravil k pisanju tega kratkega prispevka. Kaj naj napišem o Glasu Slovenije, tem edinstvenem časopisu, ki ga poznam šele dobroga pol leta. Če napišem po pravici in pošteno, si bo vsak bralec mislil, da sem podkupljen, ali pa da sva se s Stanko nekako dogovorila že vnaprej. Če pa ne napišem tistega, kar si o časopisu res mislim, pa bom nepošten ne le do sebe, ampak do vseh bralcev.

Ko sem prejel prvo številko GS, sem bil presenečen. V tako majhnem časopisu toliko zanimivega branja. Šele, ko sem časopis odložil, sem se zavedel, da sem ga prebral od prve do zadnje vrstice, kar se mi sicer zelo, zelo redko dogaja. Hkrati sem z začudenjem ugotovil, da me noben članek ni ne razburil, ne razdražil, kar je po navadi vedno prva reakcija, ko prebiram slovenske časopise.

Le-te berem dokaj redno - sobotno DELO dobivam že desetletja - včasih sem tudi sam kaj napisal. Redno berem Demokracijo, druge umotvore prebiram na Internetu, kadar imam čas. Vendar me pri branju slovenskih časopisov vedno obide slaba volja - kajti predvsem v zadnjih letih so postali slovenski časopisi res enoumni, da ne rečem neumni. Preprosto se nikakor ne morem znebiti vtisa, da se nekdo iz mene dela norca, me ima za popolnega idiota, me podcenjuje in me ves čas fura s prikrito propagando, ali pa celo direktnimi lažmi. Prav zaradi tega sem vedno bolj presenečen, ker te skrite manipulacije v Glasu Slovenije enostavno ni. Glas Slovenije ni politični časopis, za njim ne stoji nobena politična opcija (kot se zadnje čase tako radi pametno izražamo) in zato niti nima namena načenjati političnih diskusij. Uredništvo se zaveda, da se je brezpredmetno spuščati v krvave diskusije o nekem recimo Janezu, ki je bil včeraj plave barve, danes je morda zelen, jutri bo pa rumen. Slovenstvo mora biti na bistveno višjem nivoju kot vsakodnevna politika slovenskega sodobnega časnika, bodisi da so bile to Bleiweissove Novice ali pa danes Delo. Prav zaradi tega edinstvenega, a bistvenega spoznanja, GS lahko neodvisno in z moralno pokončno držo vrši svoje neprecenljivo poslanstvo med Slovenci, tako v Avstraliji, kot tudi drugod po svetu. Rad bi kaj zapisal tudi o financah in akutnem pomanjkanju denarja, pa nisem dovolj informiran, da

bi si upal v podrobnosti. Jasno je, da se časopis bori s stalnimi finančnimi težavami in da je vse delo, ki ga opravlja peščica zanesenjakov brezplačno. Naj pa izrazim svoje povsem osebno mnenje, da se mi zdi namreč skrajno neodgovorno, z druge strani pa nedopustno, da se med nami samimi ne najde več pokroviteljev. Smo pač v situaciji, da slovenska matica ne zmore ali pa tudi noče vsaj deloma sofinancirati neodvisnih zdamskih časopisov, zato bi se morali pravčasno osvestiti sami. Če bi se na naslovni strani vsake nove številke GS pojavila Janezova slika, sem seveda prepričan, da bi tista organizacija, ki stoji za tem Janezom, brez večjih vprašanj na široko odprla svoje mošnjičke. Toda to ni rešitev!

Kar nekaj Slovencev v tujini ima v lasti podjetja, ki letno obračajo desetine, pa tudi stotine milijonov dolarjev, takšnih ali drugačnih. Da ti poslovneži ob tem ne občutijo nobene moralne potrebe finančno podpreti časopisa kot je naš Glas, se mi zdi več kot žalostno. Končno bi se morali tudi ti Slovenci zavedati dejstva, da je recimo ta časopis edina in morda zadnja zveza s Slovenijo za marsikatero ostarelo, bolne in onemogle rojake, ki jih bodo tudi pokopali daleč od domače grude, po kateri na tihem in na skrivaj hrepene celo življenje.

O sami vsebini GS nimam nobenih pripomb, razen da bi morali bralci sami bolj aktivno sodelovati pri ustvarjanju lista - ne samo takrat, ko je treba objaviti osmrtnico ali pa kak oglas o veselici. Vsak od bralcev ima za seboj svojo lastno, zanimivo življenjsko zgodbo - vsak od nas je živel in še živi v svojem edinstvenem svetu, se srečuje z edinstvenimi ljudmi, spoznava edinstvene stvari. Stari Rimljani so govorili "quod capites, tot sententiae", kar pa bi jaz osebno prevedel kot "en Slovenec, sto usod". Te stvari je treba vreči na papir, da se tudi mi drugi bralci naučimo kaj novega o življenju.

Vsem bralcem Glasa Slovenije želim še veliko prijetnih trenutkov pri prebiranju tega edinstvenega časopisa. Upajmo, da bo imela naša Stanka še dolga leta dovolj zdravja in energije, ki ju tako nesebično razdaja v našo vseobčo korist.

Milan Smolej, Finska

Spoštovana gospa Gregorič!
 Pošljam naročnino. Prav lepa hvala za lepo branje in novice iz Slovenije. Pozdrav vsem
E. Kuzma, Mackay, QLD.

Na kratko

Na jubilejni razstavi slovenskih umetnikov bo v Mestni galeriji v Ljubljani od 28. junija do 27. avgusta razstava "Naše umetnine od vsepovsod". Razstavljena bodo tudi dela avstralskih slovenskih umetnikov: Romane Favier Zorzut, Milana Vojška in Stanislava Rapotca.

Na Jezerskem bo od 29. julija do 5. avgusta potekal Tabor slovenskih otrok po svetu (starih od 12 do 16 let).

Ob 10-letnici obstoja Republike Slovenije pripravlja Zveza zgodovinskih društev znanstveno srečanje "Desetletnica slovenske države – pričevanja in analize". Brežice 21. in 22. junij.

Tržič je bil pred dnevi spet eno izmed svetovnih središč, v katerem je bilo na ogled in naprodaj največ mineralov in fosilov iz vsega sveta, kar 50 razstavljalcev jih je pripeljalo iz desetih držav.

Goriška Mohorjeva družba je izdala knjižno novost: *Umetnost 20. stoletja na Goriškem in v Posočju*.

Mestna občina Maribor prodaja 85 odstotkov poslovnega deleža družbe Aerodrom Maribor v stečaju, kar sicer znaša 93,66 odstotka njenega poslovnega deleža; med podjetji, ki so se do sedaj prijavila na dražbo, je sedem tujih in dve iz Slovenije, tuja podjetja so iz Nemčije, Avstrije, Nizozemske, Velike Britanije in s Portugalske.

Komisija Državnega zbora RS za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu name-rava čimprej sprejeti resolucijo, ki bo opredelila odnose Slovenije s Slovenci po svetu. Po sprejemu le te, letos jeseni, se bo na tej osnovi pripravil ustrezen zakon o manjšinah in o Slovencih po svetu.

Tečajnica Banke Slovenije

Srednji devizni tečaj
(24. maja 2001)

Država (enota)	tolarjev
EMU (1 EUR)	216,4521
Avstrija (1 ATS)	15,7302
Francija (1 FRF)	32,9979
Italija (100 ITL)	11,1788
Nemčija (1 DEM)	110,6702
Avstralija (1 AUD)	129,2869
Hrvaška (1 HRK)	29,7836
Japonska (1 JPY)	2,1039
Kanada (1 CAD)	162,2701
Švica (1 CHF)	141,8800
V. Britanija (1 GBP)	356,1825
ZDA (1 USD)	251,7470

Predsednik RS Milan Kučan prejel častni doktorat v Clevelandu in se srečal s tamkajšnjimi Slovenci

Nekateri demonstrirali
CLEVELAND /RAZLIČNI VIRI/ – Slovenski predsednik Kučan je prejel častni doktorat za javno upravo Clevelandskih državne univerze (CSU) "zaradi uspešnega vodenja Slovenije pri njeni preobrazbi iz jugoslovanske komunistične republike v samostojno demokratično državo".

Ameriška televizija je prikazala več napisov slovenskih demonstrantov in poročala: "Medtem ko so ob podelitvi doktorata hvalili Kučana, so nekateri v dvorani zavpili – not true!".

Med demonstranti je bil tudi dr. Edi Gobec, ravnatelj tamkajšnjega Slovenskega raziskovalnega centra. Slovenski predsednik je v ameriški zvezni državi Pensilvaniji svečano prerezal trak novega prizidka h glavnemu objektu športno-rekreativnega centra Slovenske narodno podporne jednote (SNPJ) v Boroughu blizu kraja Enon Valley. Kučana, ki sta ga med drugim spremljala tudi veleposlanik Slovenije v ZDA Davorin Kračun in generalni konzul v Clevelandu Tone Gogala, je v Boroughu pozdravil nacionalni predsednik SNPJ Joseph Evanish z več kot 200 ameriški Slovenci, člani SNPJ, kot tudi veleposlanik Slovenije v ZN Ernest Petrič, ki je prav za to priložnost prispel iz New Yorka.

Referendum o umetni oploditvi samskih žensk

LJUBLJANA /VEČER/ – Zdravljenja neplodnosti in umetne oploditve bodo deležne tudi ženske brez partnerja, so o utemeljenosti tega dopolnila k zakonu o zdravljenju neplodnosti in postopkih oploditve z biomedicinsko pomočjo (OBMP) s 43 glasovi za in dvema proti sklenili poslanci državnega zbora. Poslanci Nsi, SDS, SNS, SMS in SLS+SKD so zaradi nestrinjanja z načinom sprejemanja zakona po hitrem postopku in z nekaterimi določili zakona zapustili dvorano.

Zdaj pa bodo slovenski volilci 17. junija na referendumu odločali o tem, ali naj se v slovenski družbi uveljavijo obrazci prepovedi oploditve samskih žensk ali ne. Mnenje o tem vprašanju je v slovenski družbi zelo razdeljeno. Referendum bo stal 500 milijonov tolarjev. Tokrat bodo slovenski volilci - prvič v zgodovini - odločali pravzaprav o uveljavitvi že sprejetega zakona. Volili bodo lahko vsi slovenski državljani. Patriarhalni ali sodobni!

Kipar Lujo Vodopivec v Avstraliji

CANBERRA, 02. MAJA /STA/ – Slovenski kipar Lujo Vodopivec je na povabilo galerije Rona Gomboca iz Perth sodeloval na razstavi Sculpture Survey, ki vsako leto prikaže kiparsko ustvarjanje v zahodni Avstraliji, prireditve pa se redno udeležujejo tudi uveljavljeni avstralski in mednarodni umetniki. Kot so sporočili s slovenskega veleposlaništva v Avstraliji, se je Vodopivec mudil tudi v Adelaidi in Sydneyju. V Adelaidi je na povabilo Južnoavstralske univerze predaval v umetniškem centru Nexus, direktorica centra pa mu je pripravila tudi veliko srečanj z avstralskimi galeristi in umetniki. Prestižni Flinders Museum je izrazil željo, da bi Vodopivec leta 2003 razstavljal v njihovi galeriji. Vrsto srečanj z domačimi kiparji in galeristi v Sydneyju, pa mu je pripravil direktor Slovensko-avstralskega inštituta v Sydneyju, Nick Viveckers. Lujo Vodopivec se je z direktorjem kiparskega oddelka na National School of Art dogovoril za sodelovanje. Obisk Vodopivca je v sodelovanju z galerijo Equrna in slovenskim veleposlaništvom v Canberri pripravil Slovensko-avstralski inštitut, pot pa mu je omogočilo slovensko ministrstvo za kulturo.

Jeseni velik policijski alpinistični podvig

LJUBLJANA /EON. SI/ – V okviru Planinske zveze Slovenije (PZS) bo policija letošnje jesen v času od 5. septembra do 5. novembra pripravila prvo himalajsko odpravo slovenskih policistov na 8201 m visoki Co Oju v Tibetu. Gre za nedvomno letošnji največji športni dogodek v slovenski odpravi v zgodovini slovenskega alpinizma, pri kateri sodelujejo predvsem policisti.

15. maj Dan slovenske vojske

LJUBLJANA /STA/ – Nastanek sodobne slovenske vojske povezuje s preoblikovanjem *Territorialne obrambe* (TO) in oblikovanjem *Manevrske strukture narodne zaščite* leta 1990 ter nastankom prvih učnih centrov na Igu pri Ljubljani in v Pekrah pri Mariboru. Uradni začetek delovanja obeh učnih centrov je 15. maj 1991, ko se je začelo usposabljanje skupaj 300 vojaških obveznikov. V spomin na začetek usposabljanja prvih slovenskih nabornikov v enotah TO je bil 15. maj izbran za dan *Slovenske vojske* (SV), ki tako letos praznuje svojo desetletnico.

Odpri največji vodni park na slovenski obali

KOPER /PRIMORSKE NOVICE/ – Lastniki Terme Catež so svečano predali namenu *Aquapark hotel Züsterna* v Koprju, največji vodni park na slovenski obali. Skupna površina bazenskega dela je 4100 kvadratnih metrov, od tega je tretjina pokritih, dve tretjini pa odkritih površin. Povsem obnovljen je tudi hotel s 115 dvo-posteljnimi sobami, apartmajem in suite, ter paviljon s 16 sobami. Na novo je zgrajena garažna hiša s 140 mesti. Ponudbo kompleksa s tremi zvezdicami dopolnjujejo programi zdravja in dobrega počutja.

Novi generalni direktor RTV SLO

LJUBLJANA, 24. MAJA /STA/ – DZ je brez razprave s 64 glasovi proti nobenemu (77 navzočih) dal soglasje k imenovanju Aleksa Štakula za novega generalnega direktorja RTV Slovenija. Štakula je svet RTVS na to funkcijo izvolil 25. aprila letos, z njegovim imenovanjem pa je moral soglašati še DZ. Novi generalni direktor RTVS Štakul, ki je univerzitetni diplomirani ekonomist, je rojen leta 1944 v Gorici v Italiji. Na RTVS je že 31 let v rednem delovnem razmerju. V tem času je opravil različna dela in naloge, in sicer je bil novinar-dopisnik, urednik notranjepolitičnega in gospodarskega uredništva, odgovorni urednik informativnega programa, pa tudi pomočnik generalnega direktorja RTV Ljubljana za ekonomska vprašanja. Žadnjih deset let se je ukvarjal z urednikovanjem in vodenjem gospodarskih oddaj.

Odlikovanja za slovenske policiste

LJUBLJANA /DELOFAX/ – Petnajst slovenskih policistov, ki že od novembra lani sodelujejo v mednarodni misiji UNMIK na Kosovu, je za uspešno opravljeno delo 22. maja prejelo odlikovanje Zdrženih narodov (ZN), ki jim ga je podelil Christopher Albiston, komisar UNMIK policije.

Brez vizumov v ...

LJUBLJANA /STA/ – Vizumov za Slovenijo za največ 90 dni ne potrebujejo več državljani Bolivije, Bruneja, Bolgarije, Kostarike, Ekvadorja, El Salvadorja, Gvatemale, Honduras, Nikaragve, Paname, Paragvaja in Venezuele ter imetniki potnih listov specialnih administrativnih kitajskih regij Hong Kong in Macao.

Stoletnica umetniškega kovaštva v Kropi

KROPA /DELOFAX/ – Letos mineva sto let od rojstva mednarodno priznanega mojstra umetniškega kovaštva Joža Bertonec. V Kropi bodo med 4. in 7. julijem pripravili *Kovaški šmaren*, študijsko delavnico likovnikov, kovačev ter uredili kovaška mesta v trškem jedru. Predstavili bodo stare kovaške običaje in navade. Izdali bodo tudi brošuro.

Francoska nagrada slovenski pisateljici romanov

LJUBLJANA /DELOFAX/ – Brina Svit je 2. maja za svoj roman *Smrt slovenske primadone*, ki je izšel letos februarja, prejela francosko literarno nagrado *peleas*. Ta nagrada je prestižna tudi zaradi sestave žirije, saj so v njej zelo znana imena glasbene in literarne scene.

Gozdov v Triglavskem narodnem parku ne morejo vrniti v naravi

Cerkev ne bo dobila gozdov
RADOVLJICA /DNEVNIK/ – Ljubljanska nadškofija se bo na odločitve radovljiške upravne enote pritožila, ker je izdala odločbo, da Cerkev ni upravičena do vrnitve osem tisoč hektarjev gozdov na območju Triglavskega narodnega parka.

Novi prostori društva in sindikata novinarjev

LJUBLJANA /STA/ – V središču Ljubljane na Wolfovi ulici osem je Društvo novinarjev Slovenije namenu predalo nove prostore, v katerih imajo sedež še Sindikat novinarjev Slovenije, Društvo Športnih novinarjev ter Mednarodni medijski inštitut. Prostori bodo namenjeni predvsem druženju, v njih bodo prirejali tematske večere ter razstave, opremljeni pa bodo tudi z računalniki s povezavami v svetovni splet ter čitalnica s periodičnim tiskom. Ob odprtju je bil navzoč tudi Branko Maksimovič, ki je pred kratkim odstopil kot predsednik Društva novinarjev RS.

Z vlakom do Madžarske

LJUBLJANA /STA/ – Premiera Slovenije in Madžarske Janez Drnovšek in Viktor Orban sta uradno odprla novo železniško povezavo med državama, prvo novo železniško progo v Sloveniji po več kot treh desetletjih, ki bo med sabo povezala edini sosednji evropski državi, ki sta bili še brez neposredne železniške povezave. Prvi vlaki so po novi progi zapeljali takoj po njeni otvoritvi - že 17. maja.

Konjski aids v Brkinih

RITOMEČE /SOBOTA, PRIMORSKE NOVICE/ – Infekciозна anemija kopitarjev (IAK), nalezljiva virusna bolezen konj, ki ji nekateri (tudi veterinarji) pravijo kar konjski aids in ki se v Sloveniji pojavlja občasno, je v zadnjem času dvignila veliko prahu. Vsega pa je kriv konj iz brkinskih Ritomeč, v čigar krvi so našli protitelesa proti tej bolezni. Čeprav so mnenja med strokovnjaki različna, se reči konj v Brkinih in na Krasu bojijo, da bi tudi njihove živali napadla ta virusna bolezen. Bolezen je značilna za slabo razvite kraje. Strah je še večji zaradi tega, ker tudi Kobilarna Lipica ni prav daleč od Ritomeč.

Nova knjiga Začelo se je v Pekrah

MARIBOR /STA/ – Maribor je v minulem stoletju nekajkrat odigral ključno vlogo v borbi za slovenske nacionalne interese. Po prvi svetovni vojni se je general Rudolf Maister uprl avstroogrski hegemoniji in Maribor s Štajersko priključil Sloveniji, leta 1941, tri tedne po nacistični okupaciji in tri dni po Hitlerjevem obisku v mestu, so mariborski mladinci izvedli prvo oboroženo akcijo proti okupatorju v Sloveniji, leta 1991 pa so ob pekrskih dogodkih Mariborčani rekli "ne" Jugoslovanski ljudski armadi, ki se je postavila v službo velikosrbstva, je dejal Marjan Žnidarič na predstavitvi knjige *Začelo se je v Pekrah*, ki jo je ob desetletnici pekrskih dogodkov in vojne za samostojno Slovenijo izdala mestna občina Maribor.

Projekt World Transsiberia

BRNIKA /STA/ – Slovincem ne zmanjka idej pri doseganju takšnih ali drugačnih, predvsem pa ekstremnih rekordov. Novi izzivalec usode je Matevž Lenarčič, ki se z majhnim in ultralahkim letalom podaja na pot okrog sveta. Za mejo si je postavil 80 dni francoskega književnika Julesa Verna. Na poti, ki jo bo kot poklicni fotograf izkoristil tudi za snemanje, namerava postaviti tri svetovne rekorde oziroma prvence. Prav ta projekt, World Transsiberia, naj bi ga vpisal v zgodovino, spremljati ga bo moč tudi na internetu. Lenarčič naj bi se na pot podal 10. junija toda z Brnika bo vzletel približno deset dni kasneje. Pot ga bo vodila preko dvanajstih držav in bo dolga 31.000 kilometrov. Dnevno naj bi preletel od 500 do 1000 kilometrov, kar znese približno 35 letalnih dni. Na cilj v Novo Gorico na letališče Rojce naj bi priletel ob koncu avgusta. Tam je namreč leta 1909 svoj prvi polet opravil pionir slovenskega letalstva Edvard Rusjan.

Obnovljena Pretorska palača

KOPER /PRIMORSKE NOVICE/ – V Kopru so svečano odprli obnovljeno Pretorsko palačo, lepotico, ki se je po dolgih letih spanja zbudila iz sanj o ponovnem življenju. Zasluge za to imajo ne le občina, ampak tudi številni strokovnjaki, ki so vsak s svojim znanjem in izkušnjami vrnili palači njen nekdanji sijaj. Ob odprtju Pretorske palače so pripravili tudi posebno razstavo. V osrednjem delu pritličja palače so predstavili zgodovino palače in njeno prenavo, v atriju in pasaži so bile fotografije Kopra in detajli mesta, v tako imenovani Mali Loggi v Čevljarjski ulici pa so razstavili fotografije utrinkov s podeželja. Razstava bo na ogled do septembra.

Nov kongresno prireditveni center

MARIBOR /STA/ – Podjetje za zdravstvo, turizem in rekreacijo Terme Maribor stopajo v nov razvojni cikel, je na današnji novinarski konferenci dejala direktorica Term Alenka Iskra. Da bi premostili izpad dohodka ob zaprtju prostocarskih prodajaln, ki so lani ustvarile 38 odstotkov celotnega prihodka podjetja, so v Termah Maribor ob hotelu Habakuk že začeli graditi nov kongresno prireditveni center, poleg tega pa nameravajo nadgraditi hotel Habakuk, postaviti novo parkirno-poslovno hišo ob hotelu Piramida in prenoviti hotel Bellevue na Pohorju, prenovili pa bodo tudi program restavracije Štajerc v centru mesta in odprli prvo restavracijo Nordsee v Mariboru.

Na gasilski olimpijadi na Finskem bo slovenske barve zastopalo deset ekip

LJUBLJANA, MARIBOR /VEČER/ – Mariborski poklicni gasilci, ki so na olimpijadi pred štirimi leti v danskem Herningu prejeli zlato značko, za letos upajo, da bodo zbrali poltretji milijon tolarjev, da se jim uresniči velika želja - znova tekmovati na olimpijadi Finski Kuopio z 200.000 prebivalci v osrčju dežele tisočerih jezer bo med 22. in 28. julijem prizorišče gasilske olimpijade, ki ima korenine v šestdesetih letih prejšnjega stoletja. Udeleženske olimpijade bodo domala vse evropske države, sodelovale pa z ekipami po deset članov, pri cemer je vsak gasilec izurjen za prav posebno nalogo. Na letošnji olimpijadi bo Slovenijo, ki ima 130-letno tradicijo gasilstva in med gasilci rekordnih 25.000 članic, zastopalo kar deset ekip iz različnih krajev Slovenije.

Pred izidom ...

Razstava Arhiva RS v počastitev državnega jubileja

LJUBLJANA, 24. MAJA /DELOFAX, STA/ – S slovesnim otvoritvenim nagovorom predsednika državnega zbora Boruta Pahorja ter nagovori ministrice za kulturo Andreje Rihter, ljubljanske županje Viktorije Potočnik in avtorja Franceta Dolinarja so na ljubljanskem gradu odprli razstavo z naslovom *Od sanj do resničnosti* (Razvoj slovenske državnosti). Razstava bo odprta do 25. junija. Razdeljena je na štiri dele: čas od prvega dokumentarnega zapisa o slovenski preteklosti (od ustoličevanje koroških vojvod do razpada Avstro-Ogrske), obdobje Kraljevine Jugoslavije, obdobje druge Jugoslavije ter proces osamosvajanja Slovenije.

Janez Janša že tretjič predsednik Ivo Hvalica izstopil

CELJE, LJUBLJANA, 19. IN 22. MAJA /DELOFAX/ – Socialdemokrate (SDS) bo že tretji mandat zapored vodil Janez Janša. Tako je na kongresu, ki je potekal 19. maja v prosotrih celjskega sejma, odločila velika večina kandidatov. Janša pa je sicer bil edini kandidat. Po kongresu je iz stranke izstopil nekoč najglasnejši parlamentarec in podpredsednik Janšev SDS Ivo Hvalica, češ, da Janša grobo tepta osnovna demokratična načela, saj se je tudi na kongresu javno in odkrito izjasnil proti Hvalici.

Pobuda za umik sporne novele zakona

o zdravljenju neplodnosti
LJUBLJANA, 20. MAJA /STA/ – Slovenska konferenca Svetovnega slovenskega kongresa (SSK) je na politike naslovila pobudo, da umaknejo napovedani referendum (zaradi oplojevanja samskih žensk z biomedicinsko pomočjo) in da denar raje namenijo gradnji nove pediatrične klinike v Ljubljani, ki je zastala. Pozivajo jih tudi naj zakonsko novelo po hitrem postopku umaknejo.

Nasledstveni sporazum parafiran

DUNAJ, 25. MAJA /DELOFAX/ – Po petih letih dosedanjih prizadevanj mednarodnega izvedenca Arthura Watta je storjen prvi korak k uresnitvi sporazuma o delitvi premoženja in pravic nekdanje SFRJ. Sporazum je sklenjen, vlade bi ga lahko podpisale v treh tednih, nato pa bi se začeli ratifikacijski postopki v parlamentih držav razpadle Jugoslavije.

In še ob 8. obletnici Glasa Slovenije

Čestitke fizičniku

Bilo je pred leti v Avstraliji, ko sem ob kratkem obisku želela čez noč hlastno vsaj prelistat nekaj vezanih letnikov časopisa Glas Slovenije. Ampak tega fizičnika, kot ga včasih ljubkavalno imenujeta Stanka in Florjan, in ga do tedaj nisem prav dobro poznala, no, ja, poznala že, ampak vtis je celovitejši, če je že priložnost listati skupaj nekaj letnikov, tega fizičnika se je torej že v kratkem času nabralo za več kot zajeten pehar. Proti jutru sem omagala med zajetnimi snopiči, kjer je bila skoraj v vsakem z rumenimi marknimi lističi zaznamovana opažena tema, ob kateri sem se spraševala, ali je morebiti na zalogi še kakšna stara številka časopisa, oziroma sem želela uredništvo vprašati, če bi se dalo "te stvari" prekopirati. Seveda je bilo vsega odločno preveč. Skoraj v vsaki številki časopisa so se namreč nizali obrazi, ki sem jih bodisi bežno ali bliže poznala, dogodki, za katere sem obžalovala, da nisem mogla biti zraven, ali pa premnoge stvari, ki bi ostale zgubljene v "morju" vsega drugega, vendar vredne pozornosti in objave v časopisu.

Stanka in Florjan, vidva sama najbolj dobro vesta, kako lahko ta časopis, vsem premnogim težavam navzlic, še naprej izhaja. Imam dovolj novinarskih izkušenj in vem, da je priprava takega časopisa s tolikšnim številom kratkih aktualnih informacij iz okolja, kjer izhaja, iz Slovenije, pa tudi od drugod po svetu, kratko in malo garaško delo, nikoli ravno cenjeno, še manj plačano. Tudi v drugačnih okoliščinah z dobro infrastrukturno podporo to ni preprosto pa tudi s še tolikšnim prizadevanjem, da bi bi časopis uravnoteženo in nepristransko posredoval informacije o aktualnih dogodkih ter delček vsakdanjega življenjskaga utripa iz bližnjega in oddaljenih koncih sveta, nikoli ne bo vsem po volji. Ampak tako pač je, ljudje imajo različne lastne izkušnje in pogled na svet, zato je prav da ostanejo kar najbolj na široko odprte mnenjske rubrike, se ve na primerih ravni, spoštljivo do drugih, ki morda mislijo drugače. Meni je simpatična že malce prežvečena krilatica: "Naj cveti tisoč cvetov"...

Tako torej že vsa ta leta tudi sama pozorno spremljam Glas Slovenije. Velikokrat sem ga že zbasala v ročno prtljago, ko sem pričakovala, da se mu bom lahko v miru posvetila, recimo med potovanjem, ker prej ni bilo časa zanj (ko je mnogo bolj priročen kot kakšen klasičen časopis, ki se razprti raztegne čez tri letalske sedeže...). Ker ga torej prebiram tu, doma, seveda ne morem posredovati kakšnega pametnega predloga glede vsebine, obsega, oblike... Tudi sicer bi bilo to početje "poklicno deformirano", časopis pač berem z "dvojnimi očali", vsebinsko in oblikovno. Kar zadeva prvo, je prav, da povedo svoje mnenje predvsem ljudje, ki jim je v prvi vrsti namenjen, torej Slovenci v Avstraliji. Res pa se nemalokrat zgodi - in to ni šala, da tudi sama v njem najdem zanimive informacije o dogodkih iz Slovenije, ki jih prinaša slovenski časopis iz Avstralije. Četudi sama spremljam kar veliko najraznovrstnejših revij in časopisov - vsako jutro je na moji delovni mizi pravacata skladovnica dnevnikov, tednikov, znanstvenega in drugega tiska in v računalniku dostopne vse mogoče agencijske novice - kratko in malo ni mogoče slediti vsemu. Zato pač kdaj pa kdaj "odkrivam Slovenijo" tudi posredno, na opisani način. Nenazadnje se je potrdilo pričakovanje, da sodobni komunikacijski dosežki kot so internet (le kaj bi danes brez njega?!), lokalne in druge televizije in ostale možnosti, ne bodo iz(pod)rinili "dobrih, starih" časopisov, pa naj bodo to klasični nacionalni dnevnik, specializirane revije ali taki, kot jih pripravljate (še redki) slovenski uredniki v tujini. Ko bi takole rada iskreno čestitala ob ... jubileju, to počnem v prepričanju, da tudi podobno mislijo še številni Slovenci v Avstraliji in po svetu; da jim nekaj pomeni z veliko truda pripravljena, vsebinsko bogata in likovno privlačna vsaka nova številka Glasa Slovenije.

Človek bi seveda tudi pričakoval, da bo tak časopis, ki vselej stane veliko več, kot nakuplja skupaj z naročnino, deležen primerne podpore tako prek pristojnih ministrstev v Sloveniji, kot v okolju, kjer si prizadeva verodostojno posredovati aktualna sporočila in ohranjati slovensko izročilo. Če ga ne bi bilo, bi ga močno pogrešala. Veliko ustvarjalnega navdiha torej in še na mnoga leta. (Z novo, najmodernejšo računalniško opremo še ne znam dovolj dobro rokovati da bi vama, Stanka in Florjan, poslala po elektronski pošti virtualno torto in šampanjec, pa saj si zaslužita kar pravo!)

Prijazen majski, se pravi še pomladni pozdrav v zgodnjo jesen,
Dragica Bošnjak /novinarka Dela/

Zapisali so še v ...

Nova medijska zakonodaja v Sloveniji meji na škandal Pišeta novinarka mariborskega Večera

Razprav o novem medijskem redu - zakonu v državi Republiki Sloveniji, ki je izšel te dni, točneje 11. maja 2001 v Uradnem listu, je v slovenskih medijih nič koliko. **Uroš Slak** razmišlja in kritizira stališče Drnovškove Liberalno demokratske stranke v *Sobotni prilogi Dela*, **Peter Jančič** in **Petra Zemljič** v *Večeru*, in tako naprej ... Čeprav je rečeno da naj bi bil zakon uveden "zaradi usklajevanja z novo evropsko zakonodajo", iz Evrope nihče nikoli ni zahteval nove zakonodaje. *Večer* je že pred časom objavil izjavo direktorja mednarodnega medijskega instituta IPI **Johanna Fritza**, ki je povedal, da je urejanje tiskanih in avdiovizualnih medijev z enim zakonom "popolna neumnost" in da je država že imela dober zakon, novi pa "prinaša še več kontrole, predvsem administrativne, to je negativno ..." in zavrnil idejo, da bi nov medijski zakon zahtevala Evropska unija. **Slovenska politika očitno posega v medije**. "Za liberalne družbe je nepredstavljivo, da bi o tem, kaj objaviti, lahko odločale vlade ali parlamentari. Za diktature pa je poseganje politike v medije in določanje, kaj je za javnost pomembno, del sladkosti vladanja", pišeta novinarka Večera.

"Do preobrata pri sprejemanju medijskega zakona je prišlo po zadnjih volitvah, ko je oblast prevzela močna vladna koalicija LDS, ZLSD, SLS+SKD in DeSus, ki se je s koalicijsko pogodbo zavezala, da bo novosti naglo uzakonila. **Tudi za tiste, ki bi recimo na internetu ustvarili svojo pu-blikacijo ima slovenska vlada "zdravilo"** - ker zakon določa številne obveznosti tudi za majhne izdajatelje in predpisuje visoke kazni, je pravila modro poznati. In mediji igrajo v vsaki državi/družbi veliko vlogo, saj je prav od širine in odprtosti medijskega prostora odvisno kako se bo razvijala država. Ker je z novim zakonom hkrati omejena pravica javnosti do dostopa javnih informacij, **nova zakonodaja meji na škandal**. Spremenjena ureditev bo povečala samocenzuro in strah v medijih, pod pretvezo popravkov. Zaradi manjše dostopnosti do informacij o delovanju oblasti bo

manj možnosti javnega nadzora nad delovanjem državnih institucij in s tem več zlorabe oblasti in posameznik ne sme biti več kot tretjinski lastnik nobenega večjega dnevnika ali televizijske postaje. Ublažene so omejitve navzkrižnih lastninskih povezav. Umaknjena je prepoved, da smejo tujci postati lastniki največ tretjine v katerikoli večjem medijskem podjetju.

Zagotovljena bo večja javna preglednost lastninske strukture medijev, predvsem avdiovizualnih, mediji pa bodo morali po zakonu povečevati delež evropske in domače produkcije. Popolna novost medijskega zakona je, da izdajatelje medijev obvezuje, **da morajo namen izhajanja in temeljna vsebinska izhodišča določiti s programsko zasnovno. Če tega ne bodo storili, jih čaka visoka kazen!** Časopisi bodo tudi morali objavljati število natisnjenih izvodov.

Vse kaže, da si politiki predstavljajo časopise kot vojsko z generali in vojaki. **Po ukazu politike naj bi poročali o uspehih in zmagah oblasti, neuspehe in poraze pa prikrili.** Ni skrivnost, da v Sloveniji prevladuje tudi distributerska blokada. Položaj je v vsem slabši kot v času bivše Jugoslavije, menijo poslanci opozicije.

Boris Bergant iz RTV Slovenije pravi, da je nastal skrajno nekoherenten zakon, ki v celoti zanesljivo ne bo vzdržal preizkusa v praksi.

Vladajoča koalicija se je kot izgleda odločila, da se bodo vse državne in z državo povezane institucije v bodoče resno pogovarjale le še z glavnimi uredniki časopisov. Z uredniki, katerih delo načeloma sploh ni zbiranje informacij. Do navadnih novinarjev pa še vljudni ne nameravajo biti.

Vse diši na nekdanje totalitarne sisteme! menita novinarka Večera.

V žarišču

Za Glas Slovenije
Andrej Lenarčič,
vitez Suverena malteškega
viteškega reda in poslanec
Državnega zbora RS
1992-1996

Ne morem molčati, ko drugi, (še posebej v AV) garajo ...

Prepričan sem, da pričujoči pre-misleki ne pridejo do Avstralije... Letošnji 1. maj se je v domovini docela utopil v praznovanju 60-letnice ustanovitve OF. In videti je, da zna tudi bližnje deseto obletnico osvoboditve izpod komunistične in jugoslovanske diktature zaznamovati in preglasti sklicevanje na neko dogajanje pred več kot pol stoletja. Lepo in prav je, če se spominjamo velikih dogodkov iz preteklosti. Ne samo lepo in prav, tudi prijetno jih je proslavljati in se poveseliti. Še bolj prav in še bolj prijetno se je spominjati in praznovati skupaj, vsi. A navada je med civiliziranimi in vzgojenimi ljudmi, da se praznuje na pospravljenem, pometenem kraju, za čisto, z opranim prtom pogrnjeno mizo, da očesa ne moti pogled na ostanke minule požrtije, da se človek ne spotika na nastlanem. Naša praznična miza in prostor, kjer naj bi sproščeno in vsi skupaj proslavljali, žal že pol stoletja nista očiščena pretekle nesnage, ostankov krvave gostije izpred pol stoletja. Preveč jih je, ki se zato ne morejo iskreno in od srca veseliti. Človek težko verjame, da je mogoče sredi Evrope na prehodu v tretje tisočletje sredi "raja pod Triglavom" na vsakem koraku stopiti na nepokopane človeške ostanke. Še težje verjame, da so ljudje, ki jim je naložena odgovornost za javne zadeve in so zato plačani, tako brezbrizni: na številne pozive in predloge, kako kulturno urediti to breme preteklosti, se niti ne odzovejo in ne ukrenejo ničesar. To breme, ta senca ni tako nepomembna zadeva. Ne le, da kali odnose med ljudmi in da vedno znova odpira stare rane, še mnogo hujše in prav groteskno je, da se ob te nerazčiščene stvari spotikajo tisti sosedje, ki so takrat kot okupatorji bili glavni povzročitelji vsega zla, ki je doletelo Slovenijo in Slovence. Res je škoda, da niti do desete obletnice samostojne Slovenije ni bilo nobenega odziva niti na najvišjem državnem nivoju.

Po desetih letih slovenske države še naslovov na ovojnica
ne znamo pisati pravilno

Zadnja pošta Butale

Pod tem naslovom razmišlja Alenka Puhar v *Delu* o navidezno smešno pritlehni zadevi – pisanju naslovov na ovojnice – kuverte, ki jih pošiljajo doma eden drugemu ali mi iz tujine v Slovenijo. Alenka Puhar: "V pismenost vseh nas Slovencev doma in po svetu sodi znanje, da recimo prestolnica Slovenije ni Ljubljana – Slovenija, tudi ne 1000 Ljubljana, temveč (in pravilno)

SI - 1000 Ljubljana - Slovenija

Ti dve črki SI, ki ju je treba kot predpono postaviti pred poštno številko (vseh krajev v Sloveniji in tudi tistim, ki pišejo iz tujine), da poštarji lahko opravijo svojo nalogo, sta del uradne, z mednarodno klasifikacijo dogovorjene kratice države" (ostale države imajo svoje – druge kratice).

Deset let po osamosvojitvi, razmišlja Puharjeva, nihče ni naredil ničesar da bi Slovenci vedeli sploh kje so doma, ostali po svetu pa kam recimo pravilno nasloviti pisma. Tako je bilo tudi ob volitvah, ko so Slovenci po svetu (ali njihova diplomatsko konzularna predstavništva) pošiljala volilne glasove na Republiško volilno komisijo NAPACNO. "V tistih dneh smo se vsi morali vdati v usodo, da dobivamo pisma, ki prihajajo pozno ali prepozno, ker so morda naredila ovinek preko Slovaške ali Srbije; vrag vedi koliko jih sploh ne pride ..." piše Alenka Puhar in pravi, da je bila po volitvah edina, ki si je šla na volilni generalštab ogledati škatle, celo neodprtih pisem, ki so prispela iz tujine in zamudila volilni rok zaradi napačno napisanih naslovov ... "V teh volilnih škatlah je bila bogata zaloga trdih dokazov, da niti na slovenskih ambasadah (veleposlaništvih) ne vedo, kaj je treba napisati na pismo, da na drugih kontinentih ločijo Slovenijo od Slovaške ali Srbije ali Sierre Leone ... Mat kurja, od kod neki slovenski pošti misel, da ji moramo mi olajšati promet, sama pa niti s prstom ne migne, da bi tujim poštarjem olajšala promet od Bariloeh (v Argentini) do Butal? In v kakšnem kurniku se valijo slovenski veleposlaniki in njihove jate, da ne znajo pravilno pisati in oddajati pisem?" Puharjeva na koncu pravi, "da se je zgodilo zaradi ignorance slovenskih državnih služb da so volilni glasovi iz tujine zamudili vse roke in da bi bilo pošteno da bi si takrat kakšna komisija ogledala zamujeno pošto. In potem rekla vsaj bev ali mev – in ugotovila kdo je odgovoren za to in kaj storiti za zboljšanje butalskih razmer."

Op. u.: Zgoraj omenjeni članek iz Dela je posredoval in nas na zadevo opozoril Dušan Lajovic, častni generalni konzul RS za Novo Zelandijo. Mi pa smo preverili še zadevo na internetni strani www.posta.si

Kaj se lomi na Slovenski izseljenski matici - SIM?

Delo, Dragica Bošnjak

Ko sem se odpravljala na sestanek, je bila zadrega, kako se obleči. Bi bilo primerno kot za na pogreb? Zdad tu ugotovljamo, da je 'mrlič še živ'. Toda agonija traja že predolgo. Potrebno se je odločiti, naj bo to radikalen rez, kar pomeni zastaviti stvari na novo, na zdrave temelje, ali pa naj bo to vsaj dostojno slovo... S to uvodno, zaradi nesklepčnosti občnega zbora Slovenske izseljenske matice (SIM) bi lahko rekli neformalno, toda tehtno in nujno potrebno razpravo, je dr. Irene Mislej opozorila na skrajno zaostrene razmere v Združenju SIM.

Kako ironično za organizacijo, ki prav letos praznuje 50 let... Finančne, kadrovske, organizacijske in vsakovrstne druge težave tega civilnega združenja, ki ga je pred leti predstavljal kolektiv 13 zaposlenih v strokovnih službah, uredništvu uveljavljenih publikacij, kakršne so *Slovenski izseljenski koledar*, mesečnik *Rodna gruda*, trimesečnik *Slovenija* v angleščini in razmeroma bogata bera knjig z izseljensko tematiko, so se pričele že pred časom in se z leti le še kopičile...

Kako preseči agonijo izseljenske matice? V hudi zagati tik pred jubilejem! Zdesetkan kolektiv Slovenske izseljenske matice v finančnih zadregah in nesporazumi z vodstvom - Ponoven sklic občnega zbora 18. maja.

Za marsikoga presenetljivo in zlasti za mnoge Slovence po svetu težko razumljivo, je lani po 49 letih neprekinjenega izhajanja, najprej "ugasnil" koledar. V letošnjem jubilejnem letu ga bo predvidoma nadomestil poseben tematski zbornik, kjer naj bi avtorji iz seljenskih vrst, zgodovinarji, literati in drugi poznavalci tega področja, pripravili pregledne prispevke o slovenskem izseljenstvu. Kako bo s kontinuiranim spremljanjem izseljenskega utripa v obliki takih publikacij kot je bil skoraj pet desetletij tradicionalni koledar, ta čas seveda ni jasno. Kot poglavito težavo pri tem in drugih zadregah na SIM so že dlje časa navajali pomanjkanje denarja in ni razlogov, da tega ne bi verjeli. Nenazadnje so verjetno še v spominu tovrstne polemike, ko so s SIM pred dvema in tremi leti prejšnji državni sekretarki na Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu (Mihaeli Logar) celo zagrozili s tožbo zaradi nespoštovanja pogodbenih obveznosti. V sicer že dlje časa zaostrenih finančnih razmerah se je v nekaj letih število zaposlenih praktično prepolovilo. Danes to združenje predstavlja pet zaposlenih, kar pri njih opredeljujejo kot strokovne službe, (pred kratkim je pričel delati novi glavni tajnik Željko Popovič kot vršilec dolžnosti), v uredništvu je redno zaposlen Ivo Cimerman kot urednik-novinar (omenjajo, da je tik pred upokojitvijo) dva urednika sta pogodbeni sodelavca in sicer Vida Gorjup-Posinkovič, ki je odgovorna urednica *Rodne grude* ter Branko Maksimovič, kot odgovorni urednik revije *Slovenija* v angleščini; predsednik prof. dr. Anton Bebler in podpredsednik SIM Peter Kovačič Peršin svoji funkciji opravljata nepoklicno. Pomanjkanje denarja je torej ena poglavitnih, toda nikakor ne edina težava. Kot je pokazal razvoj dogodkov v minulih dneh, so številni nesporazumi med vodstvom SIM, se pravi predsednikom prof. dr. Antonom Beblerjem, prejšnjim v.d. tajnika Janezom Rogljem, pa tudi nekaterimi člani izvršnega in nadzornega odbora izbruhnili na plano z vso silovitostjo na sestankih omenjenih organov in znotraj kolektiva. V nasprotju z veljavno prakso so bili trije zaporedni sestanki izvršnega odbora SIM (ki se sicer redko sestaja) zaprti za javnost, toda zvedelo se je, da so na srečanjih burno razčiščevali (ne)aktivnost in napake posameznikov in posameznih delovnih teles oziroma njihovih članov. Ze dolgo je očiten spor med predsednikom Beblerjem in donedavnim v.d. tajnika Janezom Rogljem (temu je že drugič poteklo 'vedejstvo'), močno napetost pa je čutili tudi med zaposlenimi v strokovnih službah, ki se počutijo "ustrahovani, in navzlic nenehno povečanemu obsegu dela podcenjeni ter, glede na osnutek novega statuta, ki ga je kolektiv predstavil predsednik Bebler, v vse večji negotovosti"... Spor med Rogljem, ki je po novem odgovoren za stike z javnostmi, sodelovanje pri pripravi letošnjega jubilejnega srečanja in drugo, in predsednikom Beblerjem, sodeč po polemičnih nastopih, še ni pojasnjen in s tem bodo imeli člani pristojnih delovnih teles (verjetno izvršni, nadzorni odbor in naslednji občni zbor, ki je sklican torej za 18. maj), še veliko dela. Seznam Beblerjevih obtožb, ki se nanašajo predvsem na vodenje

/nadaljevanje z 9. strani/

oziroma organizacijo dela znotraj strovnih služb je dolg, enak je odgovor oziroma so pojasnila. Na zadnjem sklicnem sestanku občnega zbora je bila izražena pobuda za nezaupnico sedanjemu predsedniku SIM, toda, ker niso bili sklepčni, to nima teže, pomeni "kot da se ni zgodilo"... Toda to je le navidez zgolj "njuna zadeva"; spor se je zaostрил "po naravi stvari" med ključnimi funkcijama, kjer bi v urejenih razmerah morale biti jasno razmejene pristojnosti, delitev dela navznoter, nastopanje navzven, pretok informacij, ki bi verjetno pomagal k homogenosti kolektiva, in vse ostalo. Ena od presenetljivih stvari v delovanju SIM je v dejstvu, da zaposleni v strokovnih službah, kamor verjetno sodi vse od arhiva, tekočega posredovanja gradiva društvom po svetu in vsa operativa, povezana z obiski, gostovanji in ostalo, niso bili nikoli na noben način povabljeni k dejavnejšemu sodelovanju denimo na seji izvršnega odbora, kjer se kreirajo celoletni programi. Večkrat je bilo že slišati, da so "v marsičem ti že zastareli", da so na SIM morda v minulih desetletjih, ko je vse teklo nekako samoumevno, spregledali kako se je današnja izseljenska scena spremenila. Seveda je drugače tudi doma, kjer se poleg SIM s tem področjem ukvarjata še SSK in društvo Slovenija v svetu; da med njimi praktično ne le ni sodelovanja, temveč so si dolgo v lastno škodo (zlasti z gostovanji) konkurirali, je druga zgodba. Za SIM je več kot očitno, da se morajo v vseh pogledih temeljito reorganizirati, vprašanje je le, ali bodo vsi skupaj zmogli toliko modrosti in energije, da bodo to res izpeljali. Poleg drugega se je namreč tudi zvedelo, da so nekateri člani izvršnega in nadzornega odbora protestno odstopili. Nenazadnje pa se za več kot dvestočlanski občni zbor, prav tako utemljeno, zastavlja vprašanje, ali so sploh pripravljene resno delati, če se jih (ne glede na to, da gradiva niso dobili pravočasno), izvoli sestati enkrat, morda dvakrat na leto, kot denimo tokrat, le 37...

***

Ponovni občni zbor Slovenske izseljske matice, 18. maja 2001

Dragica Bošnjak

Po več kot štirih urah polemičnih razprav tudi zadnji občni zbor Združenja Slovenska izseljska matica ni bil uspešen. V začetku prisotnih 42 članov (od 205, kolikor jih je formalno na seznamu tega društva, drugo je seveda vprašanje, koliko je res aktivnih, kar se med drugim kaže tudi s plačevanjem članarine in sodelovanjem na sejah) se je pozneje zmanjšalo na 37. To pa je bilo že pre malo za glasovanje tako o poročilih in načrtih tega društva kot o nekajkrat ponovljenih predlogih za (ne)zaupnico vodstvu SIM. Na že drugič nedokončanem občnem zboru SIM so torej znova z vso silovitostjo izbruhnile na dan mnoge stare in nove zamere, očitki in nestrinjanja, predvsem med predsednikom SIM dr. Antonom Beblerjem, nekaterimi člani izvršnega odbora SIM, ki so protestno odstopili, nadzornim odborom, ki prav tako kritično ocenjuje delo vodstva in strokovno službo, ki jo ta čas predstavljajo štirje zaposleni ter v.d. glavnega tajnika. Predsednik Bebler na SIM ni zaposlen.

In še to: Predvidoma bo ponovni sklic - zdaj v tretje tega istega občnega zbora SIM, (ker dvakrat zaradi nesklepčnosti ni bil končan, ampak samo prekinjen oziroma preložen), 15. junija ... To bi bila lahko informacija za tiste izseljence, ki bi bili v tistem času v Sloveniji in bi se lahko KOT GOSTJE udeležili tega sestanka ... morda kaj predlagali...
S R E Č A N J E v moji deželi bo 1. julija v KRIŽANKAH v LJUBLJANI

Slovesno praznovanje 10. obletnice Dneva državnosti Republike Slovenije V Melbournu

Slovenska skupnost v Melbournu bo tudi letos, kakor vsako leto, praznovala obletnico samostojne Republike Slovenije. Letošnje praznovanje bo še posebej slovesno, saj praznujemo že 10. obletnico od tistega kritičnega časa, ko se je odločala usoda naše domovine, ko smo tudi Slovenci v Avstraliji zaskrbljeni in zadržanimi dihi bili skupaj z našo domovino v njenih "porodnih bolečinah". Na naš doprinos k temu dogodku smo upravičeno ponosni, zato obletnico rojstva samostojne Slovenije praznuje Slovenski narodni svet Viktorije (SNS VIC) vsako leto.

SNS VIC - ASK organizira letošnje slovesno praznovanje v soboto 30. junija 2001 v Melbournu, v Prahran Town Hallu, (crn. Chapel & Gravelle Str.), z začetkom ob 7. uri zvečer. V nedeljo po 10-maši bo slovesno dviganje slovenske zastave in srečanje v dvorani Verskega centra Kew s kulturnim programom. Posebnost udovane v Prahran Town Hallu, kjer bomo praznovali, je poleg ugodnega centralnega dostopa za vse rojake, tudi v tem, da so se slovenski rojaki v Melbournu pred več kot 40 leti ravno tukaj prvič srečali in se

Prejeli smo za objavo

Uredništvu Glasa Slovenije

Pred nedavnim sva z ženo obiskala glavno mesto Avstralije Canberro. Srečala sva se z mojim starim znancem Cvetkom Faležem in negovo prijazno soprogo Ado. Prav nič nisem bil presenečen, ko se mi je Cvetko ponudil za vodiča in svojo ponudbo tudi izpolnil, ko je naju je naslednji dan vozil po ulicah in raztresenih predmestjih te, tako spretno načrtovane metropole. Zvečer smo ob kozarčku belega in sveže pečenim kostanjem (iz njegovega lastnega vrta) pokramljali o marsičem, med drugim tudi obujali spomine na čase pred desetimi leti, ko smo s skupnimi močmi v okviru Avstralske slovenske konference in Slovenskih narodnih svetov po vsej Avstraliji, mrzlično protestirali proti agresiji in krutemu vojaškemu napadu na našo domovino Slovenijo ter si prizadevali, da bi Avstralija čim prej priznala novo slovensko državo.

V petdesetih letih življenja v tem prijetnem kraju je Cvetko že nešteto krat ponosno in spretno razkazal svoje mesto marsikateremu slovenskemu rojaku. Osebno sem več kot enkrat potreboval njegovo uslugo, bodisi za skupine iz domovine, bodisi zaradi česar drugega. Njegov odgovor je bil vedno isti "it is a pleasure". Cvetko je še vedno aktiven in delaven med slovensko skupnostjo, tako kot je bil odkar ga poznam. Razen predsedništva Avstralske slovenske konference še urejuje, pripravlja in oddaja kar dvakrat po dve uri radijskega programa tedensko na Community Radio za Slovence v Canberri in okolici. Pripravljanje radijskega programa je zelo naporeno in zahtevno delo. Cvetko opravlja vse prostovoljno in brezplačno, da osebnih stroškov sploh ne omenjamo. Prepričan sem, da jih je Cvetko že večkrat "dobil po puklu", čeravno se sam prav nič ne pritožuje. Vem, da smo Slovenci prav spretni pri obiranju tistega, ki naredi kaj za dobro naše skupnosti. Bolj pohvalno bi bilo, da bi rekli, hvala Bogu za takšne dobre duše, ki se še pri dobrih sedemdesetih letih potrudijo in žrtvujejo čas za sorojaka. Ne dvomim, da so Slovenci v Canberri ponosni na svojega Faleža, čeprav mu tega verjetno v obraz še nihče ni povedal. Lepe pozdrave in prijetno proslavljanje desete obletnice slovenske državnosti.

Mary in Stanko Prosenak, Melbourne

P.S. Za dodatek pa še to:

V razlago na (res ali ne) pod rubriko Morda niste vedeli da ... aprilska izdaja. Kaj pomeni beseda POME. V novem narodnem muzeju v Canberri najdemo med drugimi razlagami avstralskih izdelkov, sledečo obrazložitev za besedo POMMY.

Ta beseda za priseljence iz Anglije naj bi nastala takole: okoli leta 1912 se je za te priseljence pojavila fraza POMMYGRANT. Sama beseda izhaja iz imena za rdeči sadež, ki se imenuje POMEGRANATE. To bi naj predstavljalo mlečno blede kožo (Complexion) novodošlih priseljenecov iz Anglije. Kasneje se je ta beseda skrajšala na POMMY ali POM.

Če to ne drži, nisem kriv jaz ampak tisti, ki je to zapisal. S.P.

organizirali za gradnjo slovenskih objektov. Slovesnosti se bodo poleg viktorskih rojakov udeležili tudi predstavniki slovenskih organizacij, slovenskega in tujih ve-leposlaništev ter posamezniki, ki so nam v tistem kritičnem zgodovinskem času pred 10. leti nudili veliko moralno podporo. Svetovni slovenski kongres bo zastopal mag. Anton Levstek iz Dunaja iz Slovenske hiše KOROŠAN, ki je tudi predsednik Avstrijske slovenske konference SSK. Mag. Levstek se posebno želi srečati s slovenskimi slikarji v Avstraliji. Slovenska hiša Korotan na Dunaju razstavlja umetniške slike slovenskih slikarjev po svetu, zato naprošamo naše umetnike po vsej Avstraliji, da se javijo **Jožici Gerden na 03-5023 7325, Cvetku Faležu 02-6291 8426 ali Ivu Leberju 03-9589 6094**, da lahko predhodno organiziramo srečanje slikarjev z mag. Levstekom. Bogat kulturni program in zabava je zagotovljena. Kulturni program bo popestril **OKTET DESETI BRAT** iz Slovenije. Za odlično plesno glasbo pa bo poskrbela naša mladina - **ALPINE COCTAIL**, skupaj s kvartetom **VESELJAKI** iz Slovenije.

Vstopnina s prigrizkom je \$ 20.-. Za rezervacije pokličite: **Valentin Lenko 9795-9510, Ana Maria Cek 9850-8615, Betti Belec 9467-2738 ali Anica Markič 9870-5983**. Vse naše rojake vljudno vabimo, da se praznovanja 10. obletnice RS udeležijo. Bogat kulturni večer in veselo praznovanje je zagotovljeno!

UO SNS VIC

Leto 1991

SLOVENSKO PISMO
Glasilo Avstralske slovenske konference
 1990-1992 – izšlo 12 števil
 strani: 48, 56, 60, 40, 56, 104, 88, 68, 104
 Uredjala Stanka Gregorič

Uredništvo Glasa Slovenije se je odločilo, da bo ob 10. obletnici Republike Slovenije, deset let slovenske državnosti bomo proslavili 25. junija, v nadaljevanjih objavljalo avstralsko slovensko zgodovino, zapisano v takratnem glasilu ASK SLOVENSKO PISMO. Septembra 1991 je urednica glasila Stanka Gregorič zapisala v uvodni besedi:

ZDAJ JE ČAS DEJANJ! ...

- Dogajanja v Sloveniji so razgibala in vznemirila tudi nas, avstralske Slovence ...
- Boj za narod mora biti enoten ...
- Ni več dovolj posedati po slovenskih društvih, se zibati ob zvokih polk in valčkov ...
- Slovenci, naš čas je omejen, vsakega zapravljenega trenutka je škoda ...
- Biti danes Slovenec, je iskanje resnic! Je solza in trpljenje! Je delo in žrtvovanje! Je klic srca po končni slovenski zmagi! Po svobodi slovenskega naroda!

GALA VEČER V POMOČ SLOVENIJI

V Sydneyu so pripravili v soboto, 24. avgusta poseben **GALA VEČER V POMOČ SLOVENIJI**.

Večer je sydneyjska slovenska skupnost organizirala v prostorih Kluba Triglav in čeprav so bile vstopnice po 100 dolarjev po osebi je ta večer prišlo kar 230 gostov, med katerimi so bili tudi avstralski. Program je vodil mladi Mark Brežnik. Po slovenski himni, za časa katere so razvili dve slovenski zastavi, je nastopilo nekaj govornikov. Med njimi avstralski član parlamenta Ted Grace, velik prijatelj Slovencev, ki je izjavil optimistično prognozo, da bo svet takoj za Baltskimi državami proglasil kot neodvisno tudi Slovenijo. Govoril je tudi predsednik ASK Marjan Kovač, pa predsednik SNS NSW, Dušan Lajović, kakor tudi predsednik Kluba Triglav Emil Kukovec.

Dušan Lajović je izročil dr. Borisu Cizlju plaketo na kateri je pisalo: Dobremu Slovencu v dar. Dve deklici v narodnih nošah pa sta mu izročili velik šopek rož za soprogo. Dr. Cizelj se poslavlja od Avstralije, ker mu poteka službeni mandat. V Sloveniji bo vodja urada SVETOVNEGA ZDRUŽENJA RAZVOJNIH PARTNERJEV SLOVENIJE.

Na slavnostnem večeru so še zapeli nekaj pesmi pevci pevskega zbora Triglav. V fond za Slovenijo se je tako samo na ta večer steklo kar 26.000 dolarjev in tako je doslej zbral Sydney okrog 90.000 dolarjev za Slovenijo. Bravo!

PREMIŠLJEVANJE

PATER BAZILIJ

Tudi tokrat bodo moja premišljevanja versko-narodnega značaja, saj ob dogodkih v domovini drugače skoraj ni mogoče, četudi mi nekateri očitajo politiko, ker ima Slovenski narodni svet Viktorije in tudi Avstralska slovenska konferenca sedež v našem Verskem in kulturnem središču Kew v Melbourneu.

Ta čudna in nepričakovana ozkost me boli in zram me je, da smo v Melbourneu tako drugačni od Sydneya, kjer se tamkajšnji Narodni svet sestaja izmenoma pri verskem središču in pri obeh slovenskih društvih.

Večkrat sem že povdaril sledeče: če dobro voljo zamenjuje neke vrste trmasta vztrajnost, razlaga enostavno ni sprejeta. Na Primorskem so Italijani očitali slovenskim dugočnikom po litiko, ker so vzdrževali po župniščih in cerkvah ne le vero, ampak tudi slovenstvo. To mi isto očitajo rojaki-verniki in še primorski. Biti vernik in celo duhovnik, nikakor ne izključuje narodne zavesti in dela za narod. V izseljenstvu še toliko manj in ravno nasprotno: dober vernik, zvest Bogu, po po svoji vesti zvest tudi svojemu narodu in bo storil zanj vse. Videl pa sem, zlasti v izseljeništvu, da hitro pade trdnost zavesti narodne pripadnosti, če nikomur ni prav nič za vero. Eno in drugo je povezano, saj je kot vera tudi narodnost dar Božji.

Nismo si sami izbrali kateremu narodu bomo v življenju pripadali, žal dostikrat tega daru ne znamo ceniti.

Doma je prav ta zadnja preizkušnja vojaškega posega v miroljubno in po svobodi težečo Slovenijo kar takorekoč čez noč združila vse. In v tej enotnosti je bil uspeh in ga je spoznal ves svet. Zato je tehtnica svetovnega mnenja, hvala Bogu, na naši strani. Samo upam in želim, da bi ta enotnost ostala kljub različnim osebnim mnenjem in političnim strujam, saj se Slovenija uči vedno bolj živeti demokratično, kar je bilo pol stoletja nemogoče.

In mi? Kaj v zavesti, da smo sinovi in hčere istega naroda in otroci istega nebeškega očeta res ne najdemo skupnega jezika? Kaj se more tako važna in velika stvar kot je narodova težnja po svobodi in samostojnosti, združena z njegovo revščino po povojnem pustošenju in prošnji po pomoči rojaka v svetu, kaj se more vse to podrediti osebnim in nezdravim, dostikrat zelo krivičnim odklonom?

Usodno je včasih trmasto vztrajati pri svojem mnenju, ker je zgrajeno na napačni postavki. Vse lepše, človeško in krščansko je prisluhniti drugače mišlečemu, razmišljati o mnenju drugih in pretehtati zadevo z obeh strani, potem pa šele izreči svojo sodbo, če je še sploh potrebna.

Naj omenim, da še v vsem svojem življenju nisem srečal duhovnika, ki bi ne bil tudi narodno zaveden. Posebni časi napeljejo, da se to posebej pokaže.

Ze sv. Cirilu in Metodu so Germani pred 1.000 leti očitali politiko in ju tožili v Rimu, ker so videli nevarnost v verski skupnosti Slovanov.

V grob Antona Martina Slomška je v prejšnjem stoletju, po pogrebu mariborski nemčur pljunil na krsto, ker je škof povdarjal slovenski jezik in rešil Štajersko ponemčenja.

Duhovnik Anton Korošec je bil naš narodni voditelj, ki je ob Majniški deklaraciji, po I. svetovni vojni zaklical: "Dvignite glave Slovenci, vaše odrešenje se je približalo. In prvi, ki je da bi vzbudil narod, tvegaj svoj podpis na Majniško deklaracijo-slovensko zahteva po samostojnosti in odcepitvi od avstroogrške monarhije je bil škof Jeglič.

Tudi duhovniku Janezu Evangelistu Kreku, ki je prvi organiziral slovensko delavstvo v stari Avstriji so očitali politiko.

"Ze v gimnaziji sem dobil prvo klofuto zaradi slovenskega prepričanja in naj bi zdaj bil z Nemci?" je izjavil škof dr. Rozman, na zelo krivične očitke sodelovanja z okupatorjem.

Danes taki, ki za narod niso še nič ali kaj malo storili očitalo klerikalizem nadškofu Suštarju, ki z svojimi širokimi poznanstvi po svetu dela noč in dan za priznanje Slovenije.

Ob vsem tem se mi zde očitki, ki so mi namenjeni, kot muha enodnevica. Kljub vsemu pa bi želel in pričakoval vsaj od najbližjih, ki me poznajo, več razumevanja. Poklic dobrega vernika vključuje tudi skrb za razumevanje drugih za resnicoljubje in za iskrenost.

Leto 1991

Mr. R. Hawke
Prime minister of Australia
Parliament house, Canberra

J. Slapar / V. Koman

URGENT MESSAGE

8.7.91.

Dear Mr. Hawke,
we are writing to you with a desperate plea to ask your government to IMMEDIATELY recognise Slovenia's independence to prevent inevitable killings of innocent Slovenians by the Yugoslav federal army.

As the whole world is made to believe that today's agreement at Brioni will bring the beginnings of peace to the nation, we have reasons to believe otherwise. Our Slovenian Conference representatives in Melbourne received a facsimile containing a plea for help from elected Slovenian minister dr. Dular, in which he asks for our help to let the Australia know of the REAL army intentions.

General Adzic instructed his officers prior to their departure for Slovenia today, that a second part of the operation to bring Slovenia under their control is to be implemented within next few days, using full force of the army. That was all done after Brioni agreement on cease fire (which was very one-sided and totally exposes Slovenian nation to attack, but very few and minor restrictions on the army). There are plans to overthrow the Slovenian government, to destroy all military and civilian installations and to start reprisals against the people.

Only you have the power to stop them by giving us the recognition of independence. History shows that army can not be trusted!

Please, don't be one of the politicians that will be very sorry for not acting on time.

Yours sincerely
Jelka Slapar, Vasja Koman and daughters Tina and Tania
and also on behalf of our family in Slovenia

TO ALL MEMBERS OF AUSTRALIAN MEDIA

I object to media labelling Slovenia and its Territorial Defence Forces as REBELS.
Slovenia is a democratic country with democratically elected government. In December last year a plebiscite proved that 93 % of its people wanted an independent state and a democratic SLOVENIA.

Slovenian leaders observed all the rules and criteria necessary to enable them to separate from so called Yugoslavia. This was to be done by the dialog in a peaceful manner.

Independence was announced on 25th June 1991 to the joy of Slovenians at home and abroad. This joy was short lived. Yugoslav army, on it's own initiative without the command of supreme commander of armed forces, moved in, denying Slovenians and their DEMOCRATIC RIGHTS. USA and other western countries are contributing nothing in support of DEMOCRACY.

Innocent people are dying. This peaceful, beautiful country is being bombarded not by Yugoslav government, not by Serbs, but by bolshevik communist hardliners, clinging to their last hope of survival with no concern or value for a human life.

UNLESS THE WESTERN COUNTRIES, USA AND AUSTRALIA, RECOGNISE SLOVENIA AS AN INDEPENDENT COUNTRY WITH DEMOCRATICALLY ELECTED GOVERNMENT, WANTING NOTHING MORE THAN TO BE LEFT TO LIVE IN PEACE AND TRANQUILITY IN A DEMOCRATIC COUNTRY, THERE WILL BE MANY MORE INNOCENT LIVES LOST.

I appeal to you in media to influence our Australian government and that of Australian people to support DEMOCRACY, democracy for all nations great or small.

Anica Markič
Member of executive committee-Slovenian National Council
Melbourne, 3.7.91.

THE HON. PRIME MINISTER
Mr. R. HAWK

Canberra ACT 2600

Dear Prime Minister!

We, the Australian citizens of Slovenian origine, are the delegates at the first World Slovenian Congress, which coincided with declaration of independence and the formation of the new Slovenian State. There are some 30,000 members of the Slovenian Community in Australia and as delegates we represent the Australian Slovenian Conference which is the body embracing Slovenian National Councils Australia wide.

We are deeply disturbed to hear the announcement that the Australian Government will not recognise the independent Slovenia, particularly as you expressed your strong support and understanding of the Slovenian situation to the Slovenian delegation on May 8th 91. and your opposition to any military aggression.

Our group is now eyewitness to the brutal army occupation, which is causing immense material damage and loss of human lives and is concerned for its own safety.

We trust that the recent events provide sufficient evidence to the Australian Government, which traditionally acts globally as a protector of the democratic principles, to take appropriate actions to secure peaceful existence of democratic and independent Slovenia.

Yours sincerely
Marjan Kovač
President of Australian Slovenian Conference
In Ljubljana, 27. June 1991.

DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE
Canberra ACT-Australia

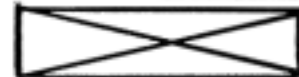
To Stanka Gregoric

Dear Mrs Gregoric

Thank you for your faxed letter dated 10 July 1991 addressed to the Prime Minister concerning events in Slovenia and Croatia. Your letter was referred to the Minister for Foreign Affairs and Trade who has asked me to reply on his behalf.
Senator Evans is following events in Yugoslavia very closely. He remains concerned about the difficult security situation and the continuing loss of life.

Attached are copies of Senator Evans's two most recent press releases dated 27 and 28 June 1991 and a transcript of an extract of the press interview with the Prime Minister on 4 July which states the Government's position regarding the Croatian and Slovenian declarations of independence.

Yours sincerely
Roland Rich
Acting Assistant Secretary
Central Europe and USSR Branch
Canberra, 24 July 91.

AVSTRALSKA SLOVENSKA KONFERENCA IN SLOVENSKI NARODNI SVETI V NSW, VIC.SA ACT in QLD SO NAPISALI ŠE DOSTI VEČ PISEM IN PROTESTOV AVSTRALSKIM MEDIJEM TER POLITIKOM. VSE NI MOČ OBJAVITI.

SPREJELI SO TUDI ODGOVORE IZ AVSTRALSKA ZUNANJEGA MINISTRSTVA, OD VODJE OPZICIJE TER OD ŠTEVILNIH DRUGIH ZVEZNIH I LOKALNIH MINISTROV.

Leto 1991

POROČA CILKA ŽAGAR iz LIGHTNING RIDGE-a

Ker zdaj vas, kakor nas,
jo srčno branit kliče čas!
/Po Prešernu/

Slovenska tragedija je zadnjih dni junija je povzročila veliko vznemirjenje doma in med nami po svetu. Stane Heric, delegat Avstralske slovenske konference za Svetovni slovenski kongres in Aleksander Zorn, ki nas je pred kratkim obiskal, sta oba po telefonu iz Ljubljane prosila, da v Avstraliji organiziramo proteste in da pritiskamo na svetovno javnost, da prizna slovensko neodvisnost.

Takoj v petek, 28.6. smo se sestali v Canberri s člani Slovenskega kluba. Vsi so bili navdušeno pripravljeni podpreti Slovenijo v borbi za neodvisnost. Miha Hovar, Erik Fras, Franc Čulek, Marjan Koren, Florjan Falež-mlajši in Bert Pribac, so bili v akciji vse dni. Slavica Brumec je s svojo operirano nogo prispela na vse sestanke in demonstracije.

Ivan Urbas je dejal: za Slovenijo sem pripravljen narediti kar je treba. Dolge večere je pisal plakate za naše demonstracije. Večina njih so pustili službe, da so lahko pomagali.

V soboto nas je 162 Slovencev demonstriralo pred avstralskim parlamentom. V nedeljo smo se srečali v klubu ob enajstih in smo tu izmenjali nekaj misli o naših bodočih načrtih. Sestavili smo peticijo za prvega ministra Avstralije g. Boba Hawka. Ob dveh smo zopet demonstrirali, tokrat skupaj s Hrvati. Predala sem podpisano peticijo Canberra Timesu, ki je poročal o tem v ponedeljek.

V torek smo se srečali s svetovalcem g. Hawka, g. Hue White-om.

V sredo zjutraj smo se zbrali v klubu in ponovno poklicali Canberro Times. Vsi prisotni so povedali svoja mnenja, kar je bilo objavljeno v sredo. Franc Čulek, Miha Hovar in Erik Fras so osebno nosili pisma ambasadam. V pismih smo jih prosili, da javno napadejo ravnanje jugo-armije in da posredujejo pri svojih vladah.

V sredo popoldne smo imeli dve TV ekipi, Associated Press in SBS radio-prisostvovali so našem sestanku.

V četrtek zjutraj smo odnesli pred ameriško ambasado torto in prosili Amerikance naj nam pomagajo praznovati neodvisnost Slovenije skupaj s svojo proslavitvijo njihove neodvisnosti. Videli so nas vsi poslanci sveta, ker so ravno takrat prihajali na ameriško slavo. Govorili smo z reporterji in z ameriškim predstavnikom, ki se nam je prijazno pridružil z obljubami, da bo posredoval naše želje ambasadorju.

Zame osebno je bilo najbolj razveseljivo to, da so naši mladi pokazali svojo pripadnost domovini svojih staršev in se jim v vseh protestih priključili. Morda se do sedaj niso niti zavedali tiste ljubezni, ki je za Slovenijo tlela v njihovih srcih. Mnogi izmed njih niso bili nikoli aktivno vključeni v delo društva, toda v teh, odločilnih trenutkih, so priskočili na pomoč. Naj navedem nekaj primerov:

John Bozic je vse dni pomagal pisati pisma, organizirati medije (radio, časopise, televizijske postaje), demonstriral je in bil cenjeni svetovalec v celotni akciji.

Greg Macek je v ponedeljek bral našo peticijo v časopisu in je hitro organiziral srečanje Slovencev z g. Hue White-om, Hawkovim svetovalcem.

Igor Urbas je napisal pismo, v katerem je nazorno nakazal naš položaj. To pismo je bilo predano vsej elektronski in časopisni mediji ter avstralski vladi.

Marko Žagar je uredil, tiskal, razmnoževal in dostavljal pisma, ki smo jih Slovenci pošiljali v javnost.

John Falež in Jože Žužek sta pisala pisma uredništvu Canberre Timesa, ki smo jih brali drugi dan v časopisu.

Marika Falež je v zgodnjih jutranjih urah pekla torto ki so jo njeni otroci Veronika in Floyd v narodnih nošah delili pred ameriško ambasado.

Nelka Javšnik, Frank Hribar, Barbara Falež in še veliko drugih mladih je bilo z nami. Večine njih imen ne vem, vendar, ko nas je Slovenija poklicala, smo bili skupaj. TO SO SLOVENCİ, KI SO ZRASLI V AVSTRALIJI! Postali so še bolj ponosni na Slovenijo, na svoje starše in na našo vojsko doma, ki tako pogumno brani svojo domovino.

Slovenske žrtve v tej borbi niso padle zaman. Ves svet zdaj ve kje je ta SLOVENIJA in, da so Slovenci sposoben pošteni narod, pripravljen dati tudi življenje za svojo neodvisnost.

Vsem se za sodelovanje iskreno zahvaljujem. V demokraciji pomaga in šteje vsak glas, ne samo glas elite.

 Samostojna
SLOVENIJA 1991
use najboljše!

Nadaljevanje s strani

Ko vidim, da je bilo bombardiranje blizu mojega rojstnega doma v Trebnjem, mi srce krvavi. Ponosna sem na svojega rojaka Lojzeta Peterleta, ki se ga spomnim še iz šolskih let in je bil prijatelj moje ga brata. Razočarana pa sem nad drugim rojakom Stanetom Brovetom (najine sestre so bile tudi nekoč dobre prijateljice in njegovo družino dobro poznam) ki je bil v svetovnem tisku prikazan kot eden odgovornejših za ta barbarski vojaški poseg. Zanj in za njegovo družino je to velika sramota....

Vaša hrabrost in dobra organizacija nas je vse navdihnili z upanjem in željo, da ne odstopite od neizmerno težkega položaja in vztrajate do konca.

JOŽICA GERDEN
Mildura, 3.7.91.

Prvi diplomatski predstavniki Republike Slovenije

/WEB - MZZ - SLO/ – 29. avgusta 2000 je minilo deset let, odkar je prva demokratično izvoljena slovenska vlada pooblastila prvega predstavnika Slovenije v tujini. Minilo je deset let, odkar je prvi predsednik te vlade Lojze Peterle skupaj s takratnim Izvršnim svetom Republike Slovenije in republiškim sekretariatom za mednarodno sodelovanje končno pričel s konkretnimi dejanji izvajati slovensko zunanjo politiko. Kaj je vodilo takratnega predsednika vlade Lojzeta Peterleta, da se je v tem negotovem obdobju odločil imenovati predstavnike izvršnega sveta oz. vlade Republike Slovenije v tujini?

Prav gotovo je bil prvi razlog ozaveščanje mednarodne javnosti o aktivnostih Slovenije in zviševanju ugleda Slovenije v svetu. Drugi razlog za imenovanje pooblaščenec je bil tudi pripravljane na poznejšo ustanovitev popolnoma samostojnih slovenskih veleposlaništev.

V nekaterih državah pa je bila pooblastitev slovenskega predstavnika povezana tudi z gospodarskim sodelovanjem, pooblaščenec pa je bil zato tudi predstavnik slovenskega podjetja v tej državi. Imenovanje pooblaščenec in ustanovitev prvih predstavnihštev Republike Slovenije ni bila lahka naloga in je zahtevala veliko iznajdljivosti in kreativnosti, saj ta predstavnihstva niso imela diplomatskega statusa in so se morala prilagajati zakonodaji domače države.

Kdo so torej bili prvi predstavniki Slovenije v svetu še pred razglasitvijo osamosvojitve Slovenije? Prvi predstavnik, ki je bil imenovan 29. avgusta 1990, je bil **dr. Lojze Sočan**, doktor ekonomije in vodja predstavnihstva Ljubljanske banke v Bruslju. Verjetno ni bil slučaj, da se je prvo slovensko predstavnihstvo odprlo ravno v Bruslju, saj si je Slovenija že takrat vzela za prioriteto navezavo stikov z Evropsko skupnostjo. Drugi je sledil **Ivan Gole**, ki je bil prav tako kot dr. Sočan imenovan za vodjo skupnega predstavnihstva vlade RS in slovenskih gospodarskih predstavnihštev v tujini. Izvršni svet je Goleta kot vodjo Slovenijalesa v Moskvi pooblastil 13. septembra 1990, kasneje ga je na njegovem mestu konec leta 1991 zamenjal **Roman Kokalj**.

11. oktobra 1990 je predstavnihstvo Slovenije v takratni Češki in Slovaški federaciji prevzel direktor predstavnihstva Ljubljanske banke v Pragi Štefan Lončnar, poleg tega pa je za predstavljanje Slovenije na Češkem in Slovaškem v letu 1991 in pozneje skrbel tudi predstavnik podjetja Kovintrade na Slovaškem **Borut Meržak**. Prvi pravi pooblaščenec, torej tisti, ki je bil v celoti zadolžen za predstavljanje Slovenije, je bil 24. oktobra 1990 pooblaščen **dr. Peter Millonig**, podjetnik in intelektualec. Dr. Millonig, drugače koroški Slovenec, je s svojim vplivom skrbel za predstavljanje Slovenije v Washingtonu, ZDA. Le pet dni za tem je Vlada 29. oktobra pooblastila **dr. Karla Smolleta**, koroškega Slovenca in vplivnega predstavnika Slovencev v Avstriji za vodjo biroja Republike Slovenije na Dunaju. Temu je sledilo imenovanje **Franca Zlatka Dreua** 8. decembra 1990 za vodjo reprezentativnega informacijskega biroja v Luksemburgu. 1. februarja 1991 je Vlada RS pooblastila vodjo Ljubljanske banke v Abidjanu **dr. Jožeta Kuniča** za predstavnika Slovenije v Zahodni Afriki, 8. maja 1991 pa je **Keith Charles Miles**, sicer Anglež poročen s Slovenko, postal častni generalni sekretar Slovenskega informacijskega urada v Londonu. Tu velja omeniti še 31. januarja 1991 pooblaščenega predstavnika Vlade RS v Vatikanu in Italiji **dr. Štefana Faleža**, spoštovanega poslovneža in častnega predstavnika Malteškega reda v Vatikanu, saj je bil dr. Falež eden izmed najbolj zaslužnih za veliko naklonjenost Vatikana poznejšemu priznanju Slovenije. Za pooblastitev teh predstavnikov še pred osamosvojitvijo Slovenije je bil v veliki meri zaslužen prav predsednik prve slovenske vlade Peterle, mnogi od njih pa so se še posebej izkazali za večanje ugleda Slovenije še preden je ta sploh uradno postala samostojna država.

Prve demokratične volitve maja 1990 in imenovanje prvega zunanega ministra (oziroma, kot se je takrat imenoval, sekretarja za mednarodne zadeve) **Dimitrija Rupla** so bile seveda prvi potrebni predpogoji, a nikakor že zadostni, da je takrat še socialistična republika Slovenija v okviru SFRJ začela hoditi prve korake proti svoji samostojnosti tudi na mednarodnem področju. Treba je bilo začeti z dejanji in eno od teh dejanj je bilo prav imenovanje prvih pooblaščenih predstavnikov Republike Slovenije. Imenovanje prvih oseb, ki so bile pooblašcene da v polni meri predstavljajo Slovenijo in njene vodstvene organe, je bilo prav gotovo tvegano dejanje. V tistem času je imela jugoslovanska diplomacija še precej razvito svojo mrežo vpliva in moči po vsem svetu.

Po drugi strani pa je bilo po raznih jugoslovanskih veleposlaništvih veliko slovenskih predstavnikov, kot npr. **Boris Frlec** v Nemčiji, **Ernest Petrič** v Indiji, **Ignac Golob** v OZN, (op.u.: Veleposlanik SFRJ v avstralski Canberri **dr. Boris Cizelj**), veleposlanik **Marko Kosin** in drugi veleposlaniki ter sodelavci, ki so bili še kako koristni za Slovenijo, a so kljub temu bili še vedno odgovorni jugoslovanskim oblastem. Slovenija jih ni hotela zgubiti, nobeden pa tudi ni vedel, ali bo načrtovana osamosvojitve naše države sploh mednarodno priznana ali pa bomo na koncu pristali v neke vrste konfederaciji.

Z leve: **Lojze Peterle**, **Milan Smolej** in **Dimitrij Rupel**

30. junija 1990 je Vlada pooblastila še **dr. Danila Turka** za vzpostavljane stikov s predstavniki mednarodnih organizacij v Ženevi, Švica. Po osamosvojitvi je imela Slovenija že sprejet Zakon o zunanjih zadevah (sprejet 24. aprila 1991), ki je omogočil bolj načrtovano in karierno imenovanje pooblaščenih predstavnikov. Tako je bil **Bojan Brezigar** 30.6.1991 imenovan za posebnega pooblaščenca Vlade v Furlaniji-Juljski krajini v Italiji in v drugi polovici leta **Iztok Simoniti** za pooblaščenca v Rimu. **Branko Zupanc** je bil 6. septembra 1991 imenovan za pooblaščenca za odprtje biroja republike Slovenije v Nemčiji, že v jeseni pa je vodja biroja postal dotedanji veleposlanik Jugoslavije v Nemčiji **dr. Boris Frlec**. Sledili so še **Andrej Novak** v Strassbourgu, **Matjaž Sinkovec** v Londonu, **Vinko Vindiš** na Tajskem, **Jure Gašparič** v Švici, **Ernest Petrič** v ZDA itd.

Ne smemo pozabiti tudi na prve pooblašcene predstavnike ministra za zunanje zadeve. Tako sta bila 12. februarja 1991 in 28. maja 1991 pooblašcene **Joško Štrukelj** in **Marjan Fratnik** v Italiji; 14.5.1991 **Herman Rigelnik** na Bavarskem, Nemčija; 8.5.1991 **Peter Ilgo** v Singapurju; 25.6.1991 **Zlatko Aurelius Verbic** v Kanadi; 1.7.1991 **Božidar Fink** in 13.7.1991 **dr. Marko Kremžar** v Argentini; 6.7.1991 **Milan Smolej** na Finskem; 9.7.1991 **Anton Kovič** na Švedskem; 9.7.1991 **Beno Lukman** v Parizu, Francija itd.

Tako je imela Slovenija konec leta 1991 že osem predstavnihštev Republike Slovenije, štiri skupna predstavnihstva vlade in podjetij, enega pooblaščenca vlade in več kot deset posebnih svetovalcev ministra za zunanje zadeve. Kljub začetnim težavam, ki jih je naša zunanja politika imela na začetku, si vsa prizadevanja za slovensko mednarodno priznano samostojnost po desetih letih še kako zaslužijo vso pozornost in globoko spoštovanje.

Sponzor Glasa Slovenije, Milan Smolej iz Finske, je bil med prvimi pooblaščenimi predstavniki ministra za zunanje zadeve RS; na fotografiji sprejem v Helsinkiju ob prvem letu slovenske neodvisnosti: Milan Smole prvi z leve, Robert Krmelj, prvi sekretar v Kopenhagnu, Mirko Cigler, polkovnik, bivši predstavnik RS pri NATO in Zoran Thaler ter novinarji Finske

Veleposlaništvo Republike Slovenije iz Canberre obvešča

Tudi v letošnjem juliju bo Filozofska fakulteta v Ljubljani organizirala **Poletno šolo slovenskega jezika**, ki bo potekala od 1. do 28. julija v Ljubljani. Udeleženci, ki morajo biti stari najmanj 17 let, lahko izbirajo med dvo-ali štiritedenskim tečajem. Pouk traja 4 ali 6 ur dnevno, na njem poučujejo izkušeni lektorji z Univerze v Ljubljani. Kot spodbuda za učenje slovenskega jezika je Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu pripravil dodatno, poleg Ministrstva za šolstvo in šport, zagotoviti 5 štipendij za dvotedensko udeležbo na Poletni šoli slovenskega jezika za slovenske udeležence v Avstraliji. Štipendija vključuje šolnino in stroške bivanja ter je namenjena predvsem tistim, ki se ukvarjajo s poučevanjem slovensčine v Avstraliji. Prosimo zainteresirane, da pošljejo svoje prijave, ki jih dobijo na Veleposlaništvu, na Veleposlaništvo R Slovenije v Canberri najkasneje do 10. junija.

Slišali smo na SBS-u Govorila je Magdalena Tovornik

**Iz intervjuja Marize Ličan,
 na Radiu SBS-Sydney
 Magdalena Tovornik, državna
 sekretarka za Slovence v za-
 mejstvu in po svetu:**

Delo Urada za Slovence v za-
 mejstvu in po svetu poteka in-
 tenzivno. Verjetno bo zlasti tiste,
 ki so se javili na naš prvi razpis
 zanimalo kaj se je zgodilo z
 vašimi prošnjami.

M. Ličan: Kateri razpis, gospa?

M. Tovornik: To je bil prvi razpis
 za projekte, ki naj bi jih po novem
 financirali iz našega Urada.
 Razpis je bil zaključen meseca
 februarja. Potem se je oblikovala
 posebna strokovna komisija, ki je
 sestavljena tudi iz sodelavcev iz
 Ministrstva za šolstvo in
 Ministrstva za kulturo. Pregledali
 so številne projekte, ki so prispeli,
 ne samo iz Avstralije, ampak tudi
 iz drugih kontinentov, kjer živijo
 Slovenci. To je bila posebna
 komisija za Slovence po svetu.
 Drugo komisijo pa smo imenovali
 za narodne manjšine Slovenije, ki
 živijo v Italiji, Avstriji, na Mad-
 žarskem in delno tudi na Hr-
 vaškem. Torej ta komisija je
 pregledala veliko število pro-
 jektov in rezultati bodo sporočeni
 v kratkem. Seveda nismo mogli
 finančno zadovoljiti vse potrebe,
 kar je po eni strani slabo, po drugi
 strani pa je dobro, saj pomeni da
 je še vedno več idej, več kul-
 turnega, jezikovnega in predvsem
 medijskih vezi s Slovenijo, kar
 mene izredno veseli in že za leto
 2002 bomo poskusili pridobiti več
 sredstev.

Če govoriva o Avstraliji moram
 reči, da gre večina sredstev že do
 sedaj in da bo tako tudi v tekočem
 letu 2001, namenjenih medijem in
 naj povem da imam dober
 občutek, ker se mi zdi, da je
 medijska dejavnost v Avstraliji
 izredno pomembna in tudi zelo
 kvalitetna. Te dni sem ponovno
 dobila v roke *Glas Slovenije* –
The Voice of Slovenia in pre-
 senecena sem bila kako zelo vam
 uspe aktualizirati novice iz do-
 movine. Ta pregled vsega kar se
 dogaja pri nas se mi zdi zelo dobro
 predstavljen in zato čestitam
 uredništvu in vsem, ki sodelujejo.
 Seveda so radijske oddaje ravno
 tako pomembne, morda še bolj,
 ker ustvarijo direkten kontakt.
 Drugo kar bi rada povedala je, da
 se je prav iz Avstralije prijavilo
 veliko, veliko število novinarjev,
 ki se želijo udeležiti seminarja, ki
 ga naš Urad organizira septembra
 letos za novinarje iz različnih

kontinentov. Seveda tukaj gre za
 časopisne, radijske in televizijske
 novinarje. Žal ne bomo mogli niti
 povabiti vseh, iz Avstralije se je
 namreč javilo kar 17 novinarjev.
 To samo dokazuje kako kvalitetno
 in bogato je to delovanje in tega
 sem zares zelo vesela.

**M. Ličan: Gospa Tovornikova,
 veliko smo tudi v zadnjem času
 slišali o Slovenski izseljenski matici,
 kako pa tam potekajo stvari?**

M. Tovornik: To je res, veliko se
 govori. Bojim se, da bolj v za-
 skrbiljujočem tonu, kot pa je bilo
 to slišati v zadnjih petdesetih
 letih. Matica bo letos praznovala
 pol stoletja svojega obstoja in
 prepričana sem, da delite z menoj
 mnenje, da je v tem času opravila
 izredno veliko nalog v dobro
 rojakov in rojakinj po svetu. No,
 zdaj pa se zdi je nekoliko za-
 škripalo, to je pokazal tudi zadnji
 občni zbor od katerega si je
 Matica obetala rešitev nekaterih
 svojih problemov, ta je bil ne-
 sklepčen in se je težava preložila
 na sredino maja. To je torej
 samostojno društvo, zato jaz kot
 vodja Urada težko posegam v
 njihove probleme. Društvo ima
 svoje zakonitosti delovanja, svoje
 organe in mi želimo da bi se vsi
 problemi rešili tako da bi lahko
 Matica opravljala svoje poslan-
 stvo tudi naprej. To njeno po-
 slanstvo pa je seveda v interesu
 Urada, kajti Matica tudi s sred-
 stvi, ki jih daje naš Urad realizira
 projekte, ki služijo rojakom in
 rojakinjam po svetu. Torej od tod
 seveda naš interes in seveda podpora
 in pomoč pri uspostavitvi ponovnega
 normalnega delovanja.

**M. Ličan: Česar si tudi mi zelo
 želimo, kajti ko pridemo domov
 moramo imeti neko Matico, neko
 središče kamor se lahko obrnemo,
 kajti naši Avstralci, avstralski
 Slovenci, mi postajamo starejši in
 marsikdo že nima sorodnikov,
 nobenega, tudi prijateljev ne in se
 čuti v lastni domovini izgubljen.**

M. Tovornik: Jaz sem že verjetno
 ob prvem javljanju povedala da je
 na našem Uradu dobrodošel
 vsakdo. Verjetno pa imava obe v
 mislih to da ko rečete Matica
 mislite nekoga kjer se lahko
 porazgovori, dobi veliko infor-
 macij in tako naprej. Naš Urad
 seveda tega ne more v celoti
 nadomestiti in to tudi ni njegova
 funkcija. Povabila pa bi vse, ki to
 želite da se ogledate pri nas.

Sem pa prepričana da bo Matica
 vendarle preživela. Naj mi bo
 dovoljeno tja daleč v Avstralijo
 poslati eno svojo idejo o kateri
 razmišljam in seveda bom v
 prihodnje poskušala dobiti
 sogovornike oziroma "vreči"
 dejavnost, kot se temu reče. Kot
 veste imamo v Sloveniji zaenkrat
 tri društva, poleg Matice tudi
 Svetovni slovenski kongres in
 društvo Slovenija v svetu. Torej
 vsa tri društva imajo v bistvu isti
 cilj, seveda pa se njihova de-
 javnost razlikuje. Moje razmi-
 šljanje sega v to ali ne bi bil mogoče
 deset let po osamosvojitvi,

deset let po tem ko mislim da ne
 more biti politična opredelitev
 posameznega društva to, kar jih
 razlikuje med seboj. Če že, potem
 se mi zdi da bi bilo bolje da je to
 vsebina. Ideja je v tem ali ne bi
 kazalo najti skupen jezik med temi
 društvi, ustanoviti eno društvo ali
 en zavod in znotraj tega poskrbeti
 za to da bi bili projekti, ki služijo
 našim rojakom in rojakinjam po
 svetu kvalitetno realizirani.

**Letos septembra pripravlja
 Urad za Slovence v zamej-
 stvu in po svetu seminar za
 slovenske novinarje in
 urednike v tujini.**

δοβε-cameze-zimmer-zooms-apaclma

**Kmečki tužizem
 ŽEROVC**
 4260 Bled mlinska 15
 slovenija
 telef. 00386-64-741-704

Med nami

V Melbournu so pred kratkim
 predstavili novo knjigo pesnika
**Ivana Lapuha "Potok treh
 izvirov"**, v kateri je naš mel-
 bournški rojak objavil svoje
 pesmi, črtice in aforizme.

Avgusta in septembra letos bodo
 naši slovenski **franciškani** v
 Avstraliji praznovali svojo **50-letnico**.

27. Slovenski mladinski koncert,
 ki ga pripravljajo slovenska
 verska središča v Avstraliji bo
 letos 6. oktobra v Verskem in
 kulturnem središču Merrylands
 v Sydneyju.

SLOVENSKA TURISTIČNA KMETIJA V AVSTRALSKEM QUEENSLANDU ARRIGA PARK

**Samo uro stran od Cairnsa,
 v prelepem okolju tropske Mareebe**

*Medtem ko se iz Cairnsa lahko podate
 na ogled svetovno znanih koralnih
 grebenov, se naslanite pri slovenskih
 gostiteljih Mileni in Haroldu, kjer se
 boste ob prijetni domačnosti sprostiti.
 Ogleдали si boste lahko plantažo
 slatkornega trsa in drugih zanimivosti.
 Ne samo domača hrana, pritegnile vas
 bodo tudi vse vrste tropskega sadja,
 gojenega organsko. V idiličnem tropskem
 vrtu je zakuzi (spabath), kjer se boste
 lahko znebili utrujenosti in vseh skrbi.
 Imeli boste priložnost odkriti lepote
 Atherton Tableland-a.*

**V ceno so vključene tudi krajše ture.
 Nudimo popust za Slovence!**

**Telefon/Fax : (07) 4093 2114
 Email: arrigapark@cyberwizards.com.au**

 AEA
 VODUSEK
 MEATS

CANBERRA
 Phone: 02 - 6 295 1222

COBRAM
 Phone: 03 - 58722115

**St. John's Park
 COMMUNITY CLUB**

*Spoštovani!
 v Klub Triglav
 ste
 vedno vljudno vabljeni!*

80 - 84 Brisbane Road - St. John's Park
 Telefon: (02) 9610 1627 Fax: (02) 9823 2522
 E-mail: club@triglav.com.au

Slovensko društvo Sydney

Nedelja, 17. junij, ob 14.00 uri
**Otvoritev razstave ob 10. obletnici
 slovenske samostojnosti**
 Organizira slovenska skupnost Sydney

Sobota, 23. junij, ob 19.00 uri
**Proslava ob 10-letnici
 Republike Slovenije**
 Po proslavi igrajo Veseli Gorenjci

2-10 Elizabeth Street
 Wetherill Park NSW 2164
 Telefon (02) 9756 1658 Fax (02) 9756 1447
 E-mail: slodsyd@zeta.org.au

ADRIATIC ADVENTURE

*Najcenejše in najhitrejše potovanje do
 Slovenije z Lauda Air
 Organiziramo skupinska potovanja in
 najcenejši Rent-a-Car z Alpetourom*

Sodelujemo z:

ADRIA
 ADRIA AIRWAYS

**Malaysia Airline
 Qantas
 Lauda Air
 Lufthansa**

in drugimi letalskimi prevozniki

Telefon: (02) 9823 0011 Fax (02) 9823 0022
 Shop 12, Edensor Park Plaza
 Edensor Park NSW 2176
 Email: adriatictours@bigpond.com.au

Florjan Auser
Iz dokumentarnih zapisov o p. Valerijanu
Halo, tukaj Rafa-el

Pater Valerijan in Ida Jež, za vsakogar prijazna beseda ...

Dipl. ing. arch. Jože Jež razgrinja pred p. Valerijana načrt dvorane Verskega središča Merrylands

Novo življenje, novi dan za p. Valerijana

Ladja Oriana s katero je pater Valerijan pripotoval v Avstralijo leta 1963

Wollongong, 23. maja 2001, na pogrebu Janka Grivica, harmoniki - vnuk Peter Grivic in Frank Petelin iz Melbourn. Pok. Janku se je uresničila želja, da postane njegov vnuk dober harmonikar - postal je Kralj avstralske polke; druga Jankova želja - da bi Peter nekoč zaigral tudi v Sloveniji

Na sydneyemskem letališču NONET - Ce

Levo: Diatonična harmonika Janko Grivic svojemu vnuku Peterju, je šla v dar

ing. Ivan Žigon v Ljubljani, projektant slovenske cerkve Merrylands, z njim se je pogovarjala Dragica Bošnjak

Tudi to je Avstralija

Bo družina Auser iz Slovenije med zadnjimi turisti, ki so se lahko povzpeli na Ayers Rock ?

ULURU /GLAS SLOVENIJE, EXOTIC TOURS/ – Med obiskom Avstralije so Janez Auser starejši, Janez mlajši in mama Vesna obiskali tudi Uluru. Le nekaj dni za tem so Uluru zaprli za turiste za mesec dni zaradi smrti aboridžinskega starešine. Toliko namreč traja žalovanje aboridžinskega plemena. Aboridžini iz plemena Anangu (Uluru traditional owners) so si vedno prizadevali, da bi ostal ta največji monolit na svetu (Uluru je 3.6 kilometrov dolga in 2.5 kilometra široka strma in gladka rdeča skala, ki se dviga 348 metrov nad puščavsko ravnino)

Janeza plezata na Uluru, Vesna Auser pa raje "pozira" pred skalo

Pred slovensko zastavo v drevoredu zastav v Coomi

njihovo sveto mesto. Skala ima namreč za njih neprecenljiv verski pomen, zato je na določene predele vstop sploh prepovedan. Ne prestando organizirajo akcije, kjer obiskovalce prosijo, naj njihov sveti kraj spoštujejo in naj na goro ne plezajo. Ker vsako leto obišče ta kraj okoli 400.000 turistov, bi stalna prepoved vzpona na skalo precej negativno vplivala na turizem. Nekateri Evropejci bodo že zdaj razočarani in zahtevali bodo povračilo denarja. Poleg tega je vzpon neverjetno naporen in tudi nevaren, saj je v zadnjih tridesetih letih kar 28 ljudi med plezanjem umrlo. Skala je popolnoma gladka in pogosto vlažna, pa tudi temperature se kmalu po sončnem vzhodu nevarno dvignejo. Pot, za katero je treba biti primerno opremljen, je dolga 1,6 kilometra, za pot na vrh in nazaj pa je treba računati dve uri. Zanimiva je tudi hoja okoli monolita, kjer vodniki pripovedujejo zgodbe o načinu življenja Aboridžinov v puščavi, o zdravnih rastlinah, o živalih in seveda starih legendah.

Janez Auser ima v Tržiču gradbeno podjetje Nigram – podjetje je postalo naš novi sponzor; fotografija: Janez na dopustu med kenguriji in koalami

Janez ml. odlično igra na digeridoo

KATA TJUTA

Olgas ali Kata Tjuta je skupina kupolastih rdečih skal 50 kilometrov zahodno od Uluruja. V prevodu njihovo ime pomeni veliko glav. Nekoč je bil verjetno tu ogromen monolit, ki ga je do danes zob časa razrezal na 36 kupol, med katere se zajedajo hladne soteske. Največja skala, Mt. Olga, je za 200 metrov višja od skale Uluru. Kupole so zgrajene iz konglomerata granita in balzatnega proda, delci so zlepljeni s peskom in blatom. Zahodni del Kata Tjute je dostopen samo Aboriginom, turisti pa se lahko sprehodijo po dveh poteh.

Prva, Olga George Walk, je dolga le en kilometer in pelje po senčni soteski do vznožja Mt. Olge. Če ima turist več časa, se lahko odloči za krožno pot Valley of The Winds Walk, za katero bi potreboval dve uri (7 km).

HRANA IN PRENOČIŠČA

Kako je s hrano in prenočišči v tako odmaknjenem koticu sveta? Območje je doživelo turistični razvoj v petdesetih letih. Takrat so zgradili ceste, letališče in celo nekaj hotelov ob vznožju Uluruja, ki pa jih danes ni več. Leta 1983 so odprli nov turistični kraj, imenovan Yulara, ki je 20 kilometrov od Uluruja in 53 kilometrov od Kata Tjute. Arhitektura kraja je nizka in v peščenih barvah, da bi bila čim manj moteča za okolje. V Yulari so štiri hoteli (v krogu 450 kilometrov so to edini hoteli, zato so cene zelo visoke), center za obiskovalce, hostel, 2 kampa, banka, pošta, bencinska črpalka, nekaj restavracij, bolnišnica, supermarket, galerija, pub in policija.

Vsak hotel ima vsaj eno restavracijo, za nekatere je potrebna predhodna rezervacija. Poleg hotelskih restavracij in trgovine, je tu še samopostrežna žar restavracija, ki jo je najti blizu hotela Outback Pioneer. Za malo denarja se tu turist dobro naje. Pri blagajni lahko kupi surovo meso (govedina, piščanec, krokodil, kamela, kenguru, emu) in zelenjavo (solate, koruza, krompir, čebula) ter si večerjo sam speče na velikem žaru na prostem. Po navadi imajo tudi živo glasbo, obrok pa mora spremljati tudi vrček avstralskega piva.

KDAJ NA POT

Narodni park Uluru-Kata Tjuta je poln obiskovalcev preko celega leta, najbolj ugodne podnebne razmere pa so od julija do oktobra. Januarja, to je sredi poletja, je povprečna temperatura okoli 30° C, ponekod pa sežejo viški tudi čez 50° C; to je tudi doba peščenih viharjev. Julija ima temperatura bolj sprejemljivo povprečje, namreč okoli 12° C. Dežuje zelo poredko. Padavin je januarja do 27 milimetrov in julija do 14 milimetrov.

MALA TJUKURPA

Kengurujčki Mala so potovali na Uluru, da bi tam častili prednike. Moški so plezali na skalo, ženske pa so med tem kuhale v Tjapatji, majhni skali na SV strani, kjer so še vedno vidni njihovi sledovi. Med obredom so k moškim prišli predstavniki plemena Wintalka, ki so živeli na zahodu, in jih povabili na svoj obred. Mala so povabilo odklonili, zato so Wintalka nad njih poslali grozen, dingu podoben stvor Kurpany, ki je prestrašil ženske. V zmedi, ki je nastala, je Kurpany pojedel enega Malo.

KUNIYA & LIRU TJUKURPA

Kuniya (pitonka) je prišla z vzhoda, da bi na Uluru skotila mladiča. Pri delu skale, imenovanem Taputja, so jo napadli Liru, strupene kače, sledovi boja so še vedno vidni na skali Mutitjulu.

LUNGKATA TJUKURPA

Brata bela ptiča sta lovila emuja, ki je bežal v smeri Uluruja. Tu je emu naletel na Mita in Lungkarto, kuščarja z dolgim modrim jezikom, ki sta ga ubila in oskubila meso do kosti. Koščki mesa so danes vidni v obliki skal ob vznožju Uluruja. Ko sta bela ptiča prispela, sta jima kuščarja ponudila samo kosti. Za maščevanje sta kuščarjem požgala zavetišče, v strahu pred ognjem pa sta se kuščarja poskušala povzpeti na Uluru. Nesrečnika sta padla v ogrenjen in umrla, sledovi dima pa so vidni v sivkastih odtenkih skale.

TJATI POSKUŠA IZVLEČI KOPJE

Ob začetku sveta je Uluru obiskal Tatji, mali rdeči kuščar. Med igro je svoje kopje vrgel v skalo, potem pa ga ni mogel več izvleči. Njegovi poizkusi se vidijo v številnih vdrtinah na skali. Tatji je umrl v votlini ob robu Uluru, njegovi ostanki so danes vidni kot številne skale in kamenje v votlini

/Exotic Tours/

Avstralske zanimivosti

Kaj pomeni Kata Tjuta, aboriginsko ime za skale Olgas?
Veliko glav. Ime izhaja iz kupolastih oblik skal.

Kako je dobila skala Uluru ime Ayers Rock?
Ime so skali nadeli beli raziskovalci, poimenovali so jo po nekdanjem guvernerju Avstralije, Sir Ayersu.

Koliko držav sestavlja zvezno državo Avstralijo?
Avstralska zveza (Commonwealth of Australia) je zvezna država, sestavljena iz petih držav (New South Wales, Victoria, Queensland, South Australia, Western Australia), dveh celinskih teritorijev (Northern Territory, Central Territory - Canberra) in zunanjih teritorijev (Christmas Islands, Norfolk). Glavno mesto zvezne države je Canberra.

V kateri državi Avstralije se nahaja narodni park Uluru-Kata Tjuta?
V Severnem teritoriju.

Kaj pomeni izpeljanka Aborigin?
Ab origine pomeni od začetka, v prenesenem pomenu to pomeni ljudstvo, ki poseljuje deželo od nekdaj. Aborigini so najdaljša kontinuirana civilizacija na svetu in so poselili Avstralijo pred 50 do 70.000 leti.

Koliko vrst evkaliptusov uspeva v Avstraliji?
Eukaliptus ali gumijevo drevo je eden izmed avstralskih simbolov. V Avstraliji uspeva kar 560 vrst tega drevesa, samo v aridnih predelih jih najdemo 60.

V katero družino spada kenguru?
Kenguru spada med vrečarje, imenujejo ga tudi vrečar skakalec. Kengurujev je veliko vrst, najmanjši so veliki kot miška, zrastejo pa tudi do velikosti človeka. Razen v Avstraliji živijo tudi na Tasmaniji, na otokih v Bassovem prelivu in na Novi Gvineji.

Katerega leta je James Cook odkril Avstralijo?
Leta 1770.

Koliko časovnih pasov je v Avstraliji?
Trije: zahodni v Zahodni Avstraliji, centralni v Severnem Teritoriju in Južni Avstraliji in vzhodni v Queenslandu, New South Walesu in Victoriji.

Kaj je digeridoo?
Tradicionalno aboriginsko glasbilo, podobno rogu. Izdelajo ga iz evkaliptove veje, ki so jo izdoblili termiti, ustnik pa je narejen iz voska. Digeridoo ima globok, resonančni zvok, igranje pa je zelo zahtevno.

/Exotic Tours

Z brokolijem v boj proti raku

CANBERRA – Avstralski strokovnjaki so izdelali tableto s sestavino, ki jo najdemo v brokoliju in brstičnem ohrovtu, in ki ščiti pred rakom debelega črevesa. Raziskave na univerzi v New Castlu so pokazale, da sulforafan in indol-3-karbinol, ki se nahajata v zeleni zelenjavi, pospešujeta delo encimov v ljudskem organizmu, ki vzpodbuja detoksikacijo in pomaga v boju proti rasti malignih celic v prebavnem traktu. Omenjena tableta vsebuje količino blagotvornih sestavin, enaki trem obrokom zelene zelenjave. Prostovoljci bodo novo tableto jemali tri mesece. Strokovnjaki pa bodo skušali ugotoviti, v kolikšni meri tableta vpliva na raven encima v krvi. Če bodo ugotovili, da tablete pomembno povečujejo raven encima v krvi, bodo lahko tablete jemali posamezniki, ki spadajo v rizično skupino za pojav raka debelega črevesa.

Center za uživalce heroina

SYDNEY – V Sydneyju so te dni odprli center, v katerem si bodo zasvojenci lahko vbrizgavali heroin, ne da bi jih zaradi tega preganjala policija. Zasvojenci bodo morali s seboj prinesiti svoj heroin, medtem ko jim bodo injekcijski pribor nudili zastoj. Mamilo si bodo vbrizgali pod zdravniškim nadzorom. Odprtje centra je v Avstraliji že naletelo na ostro nasprotovanje, med drugim mu zelo nasprotujejo lokalni poslovneži in avstralski premier John Howard, kritike pa so izrekli tudi Združeni narodi in papež Janez Pavel II.

Najstarejša vinska trta na svetu bo rasla tudi v Avstraliji

/WEB, MARIBOR/ – Maribor, mesto sredi vinogradov, se ponaša s svojo naravno znamenitostjo, z več kot 400 let staro vinsko trto, ki domuje v osrednjem delu mesta na Lentu ob reki Dravi. Zaradi svoje častitljive starosti je dobila vzdevek stara trta.

Spada med najstarejše žlahtne vinske sorte na Slovenskem, imenovana modra kavčina ali žametna črnina. Njeno visoko starost dokazujejo slikovni upodobitvi Maribora iz leta 1657 in 1681, ki sta shranjeni v Štajerskem deželnem arhivu v Gradcu in v Pokrajinskem muzeju v Mariboru. Obe upodobitvi prikazujejo staro trto na brajdi pročelja hiše v Vojašniški ulici števil. 8 na Lentu, ki je bila po arhivskih podatkih sezidana že v 16. stoletju in od tega časa do danes vsaj na južni strani ni doživela bistvenih arhitekturnih sprememb. Na upodobitvah Maribora je desno od mestnih vrat jasno razvidna brajda s trto, ki se že pred 340 leti bohoto čez vse južno pročelje hiše v Vojašniški ulici, in ki rase in rodi še danes. Častitljivo starost stare trte dokazujejo tudi strokovne meritve. Z metodo sondaže in s pomočjo mikroskopa so po letnicah ugotovili, da je bila stara trta 1972. leta stara najmanj 350 let. Sklepamo, da je mariborska stara trta na Lentu verjetno najstarejša žlahtna vinska trta na svetu, zaradi česar je dobila tudi certifikat Guinnessove knjige rekordov. Trta je bila s posebnim odlokom mestne občine Maribor zavarovana 1981. leta, ko jo je skupina strokovnjakov pričela reševati propadanja. Po revitalizaciji vsako leto v mestu Maribor potekajo v zvezi s staro trto pomembni dogodki: vsakoletna rez stare trte zgodaj spomladi, ko mesto podari cepiče drugemu mestu ali občini v znak prijateljstva in sodelovanja. V zadnjih desetih letih so bili cepiči stare trte poklonjeni naslednjim občinam, mestom in državam: Ljubljana, Ptuj, Koper, Novo Mesto, Metlika, Radgona, Šentjur, Ljutomer, Brežice, Moravske toplice, Lendava, Dobrovnik, Lipnica (A), Tours (F), Japonska in Avstralija. Cepič je bil med drugim poklonjen tudi predsedniku Republike Slovenije Milanu Kučanu ter najstarejšemu olimpijcu Leonu Štuklju. S cepičem se prejmemniku da tudi Listina o izvirnosti te mariborske naravne znamenitosti. Poleg omenjenih dobijo vsako pomlad ob rezi cepiče tudi številni ljubitelji te vinske trte. Najpomembnejši dogodek je trgatav, ki je postala pravi mestni praznik. Na ta dan se v mestu zberejo številni ugledni predstavniki mesta in države. Stara trta v zadnjem desetletju obrodi povprečno 35 do 55 kg grozdja. Zanj že dvajset let skozi vse leto skrbi in jo neguje mestni viničar, mag. Tone Zafošnik. Vsako leto se z vinom stare trte napolni približno 100 2,5 del stekleničk, ki jih je umetniško oblikoval Oskar Kogoj. Stekleničke so na voljo mariborskemu županu za protokolarne namene. K vsaki steklenički dobi prejmemnik tudi listino z njeno zaporedno številko in letnikom pridelave. Izvirnost zagotavlja mariborski pečat in mestni viničar. Med drugim sta prejmemnika takšnih stekleničk tudi papež Janez Pavel II in bivši ameriški predsednik Bill Clinton.

Na internetnih straneh

Srečanje v moji deželi in 50. obletnica delovanja SIM Križanke, 1. julij 2001.
www.zdruzenje-sim.si/GlasMatic/st9aktualno1.html

***

Štajerski SSKJ

www.klub-kms.si/sskj.html

Štajerski slovar slovenskega knjižnega jezika je vsekakor zabavno in poučno čtivo za vse ljubitelje narečij

***

Italijanski iskalnik

www.cavarzano.com

Cavarzano se ne ponaša s hitrostjo, njegova prednost so kvalitetni naslovi. Prav zato je v Italiji izredno priljubljen

***

Za starostnike

www.slozenior.net

Zanimiv koticček za starejše

Na zdravje!

/nadaljevanje /

Kako preživeti in uspeti v 21. stoletju

/MARIJA SENČAR/ – Knjiga, vredna branja v zvezi z Alzheimerjevo boleznijo, je **Beating Alzheimer's** (Avery Publishing Group, New York, 1991), kjer avtor **Tom Warren** opisuje, kako je premagal to bolezen. Pri tem mu je pomagala tudi avtorica knjige: **All your health questions answered naturally, M. K. Salaman**. Citiram: "Tom Warren je hodil od specialista do specialista, iz ene knjižnice v drugo. Prebiral in zbiral je vse, kar je bilo znanega o tej bolezni in ugotovil – počasno pa sigurno zastrupljanje z živim srebrom, aluminijem in drugimi težkimi kovinami, ki jih danes najdemo v vseh mogočih izdelkih od hrane do zdravil, pitne vode ... Spremenil je prehrano. Začel je jesti več rib, perutnine, meso brez maščobe, sveže sadje, zelenjavo, posebno špinačo, temnozeleno liste solat, razne oreščke (med njimi ne kikirikija ali laških lešnikov – peanuts), lečo (soybeans) in še druge vrste fižola, vsemogoče žitarice ... Od svežega sadja jabolka, češnje ... celo kozarček vina se priporoča, če se seveda sklada z zdravili, ki jih jemljemo istočasno še za kaj drugega. Vino lahko nadomestimo z grozdnim sokom ...

M. K. Salaman tudi trdi, da nismo tisto, kar pojemo, temveč to, kar od zaužite hrane vsrkamo, prebavimo in damo našim celicam. Pri tem je zelo pomembno, kako naš želodec in črevesje uničita aluminij in druge težke kovine še preden preidejo v krvni obtok in kaj jim pri tem pomaga. Torej, poleg že vsega naštetega, je še posebej pomembna tista hrana, ki vsebuje žveplo in nekatere aminokisliline – to so ribe, čebula, česen, hren, drobnjak (chives), rdeča huda paprika, jajčni rumenjaki, beluši (asparagus), vse stročnice (fižol ...), razna semena, kot so sezam, bučnice, sončnice ... Dodatek antioksidantov – raznih lahkih kovin ter vitaminov kot so vitamin B-kompleks, coencim Q10 – za katerega vemo, da pomaga pri srčnih obolenjih, saj ohranja in obnavlja tkiva, skrbi za pretakanje krvi – pa tudi ginkgo biloba ...

Premalo želodčne kisline in nezdravo črevesje, spremembe v stolici ... vse to kaže na premajhno vpijanje vitaminov B-kompleksa – rezultati so duševne motnje, izguba spomina do demence, posebna vrsta shizofrenije, Alzheimerjeva bolezen, še prej pa možni srčni napad ... Na žalost so vse te bolezni največkrat med sabo povezane. Prvi znaki bolezni so bledica, utrujenost, driska, nepravilni srčni utrip, odrevenelost prstov v rokah in nogah, zbeganost, senilnost, vnetje v ustih, otrpelost, kratka ostra bolečina, vroč in mrzel občutek, depresija ...

/nadaljevanje sledi/

Smeh 7D

– Ne ljubi se mi v šolo. Vrziva kovanec: če bo pismo, greva v kino, če bo glava, pa na kopališče.
– In če bo ostal kovanec v zraku?
– Potem greva v šolo.
***

– Ati, kje je Afrika?
– Ne vem, sine, mamica je pospravljala.
***

– In na sociali pravijo, da mi bodo vzeli skrbništvo nad otroki, ker da kot mati slabo skrbim zanje!
– Koliko otrok pa imaš?
– Kakih pet!
***

– Kaj pa kupuješ Lojze?
– Kopalke. Marta mi je danes rekla, da greva jutri na Labodje jezero.
***

– Kako pa je umrla plavolasa Marta?
– Bila je v Avstraliji, kjer si je kupila nov bumerang, po vrnitvi domov pa je starega zalučala proč.

Korenčkovim se rodi otrok. Odrašča in čas je že, da spregovori prvo besedo.

– Dedi, dedi, začeblija. A drugi dan dedi umre.

– Babica, babica, je bila otrokova druga beseda. Naslednji dan pokopljejo tudi babico. Stvar postane že močno sumljiva.

– Ati, ati, izgovori dojenček tretjo besedo. Oče se prestraši, gre k spovedi, napiše oporoko in gre v posteljo. Zjutraj se zbudi in začne na ves glas kričati: Živim! Živim!

– Tiho bodi, mu reče žena. Ne veš, da je umrl sosed!
***

– Torto potrebujem za ženin rojstni dan.

– Koliko svečk pa naj damo nanjo?

– Petindvajset, tako kot vsako leto.

Morda niste vedeli da ...

– uporablja viagro že pet odstotkov Slovencev, s tem pa se je Slovenija uvrstila na drugo mesto v Evropi

– naredi samomor v Avstraliji vsak teden 10 mladih

– da bo 3000 Avstralk prejelo odškodnino, vsaka po AUD 50.000 zaradi neuspešnih lepotnih operacij – vstavitve silikonskih prsi

Objave

Sožalje

Franku in Romani Favier (Zorzut) naše iskreno sožalje ob izgubi komaj 39-letne hčerke **Noelle Favier-Trickiy**, ki je umrla 17. maja 2001 v Melbourneu. Prav tako naše sožalje ostalim članom družine in vsem prijateljem ter znancem. Noelle je dotrpela po težki bolezni, naj počiva v miru! *Uredništvo*

Pogrešani

Zaradi urejanja zapuščinske zadeve v Sloveniji odvetcnica Katarina Kelšin išče gospo

Adrijano Brinšek,

rojeno v Ilirski Bistrici, redovnico, prej živečo v Rimu, Italija. Pred dvema letoma naj bi se preselila k sestri v Avstralijo. Obvestite Veleposlaništvo Canberra.

Vse najboljše

Dragici Brunčič,

ki je praznovala svoj rojstni dan 8. maja želi še veliko sreče in zdravja njena prijateljica **Ivanka Krempl**.

Ivanka Krempl,

praznuje svoj življenjski jubilej 2. junija; vsi njeni znanci in prijatelji ji želimo da bi bila še naprej tako družabna, vesela in zdrava!

Ivo Leber

še enkrat vse najboljše za 80. rojstni dan, ki si ga proslavil 27. maja. Poživi nam še dolgo!

Dragi

Josefi

Porok,

ki je pred kratkim praznovala svoj 90. rojstni dan želimo še veliko zdravja in lepih dni-
prijatelji

foto samo njen kjer hodi slika v mapi

Glas Slovenije –
pokrovitelji:
The Voice of Slovenia –
Sponsors:

ROSEWOOD
HOMES

Tel.: (02) 9629 5922

AEA
VODUSEK
MEATS

Tel.: (03) 587 22115

R
GMC

Royal Guardian
Mortgage Corporation
02 9787 4477

MAJERTILES
THE MOST BEAUTIFUL TILES IN THE WORLD

Tel.: (07) 3290 0879

MOVIA

Telefon: 0414 275657

OY NMS
SCANDINAVIA AB
IN LABORE VERITAS

Vaš slovenski poslovni partner - Finska
Your Slovenian Business Partner - Finland
E-mail: milan.smolej@kolumbus.fi

NIGRAM d.o.o.

NIGRE IN VISKRE GRAADNJE
Štorkovska c. 12, 4294 KIBIC
Tel.: +386 04 59 95 080, 59 95 901
Fax: +386 04 59 95 682
OŠM: (S41) 614-837
E-mail: nigram@swai.net

SLOVENIJA

GLAS
SLOVENIJE
THE VOICE OF SLOVENIA

Po avstralskem kontinentu,
v Tasmanijo, Argentino, ZDA,
Kanado, Švico, Avstrijo, Italijo,
Švedsko, Rusijo, na Japonsko,
Finsko in v Slovenijo
***

Arround Australia, Argentina,
USA, Canada, Switzerland,
Austria, Italy, Sweden,
Russia, Japan,
Finland and Slovenia